Pohjois-Savon liitto

Maakuntavaltuusto

Kokousaika 17.11.2026

Kokouspaikka Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio

KÄSITELLYT ASIAT

Kokoustiedot 1
§ 18 Kokouksen avaus 2
§ 19 Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen 3
- Nimenhuuto- ja ääniluettelo 4
§ 20 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen 7
§ 21 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta 8
§ 22 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen 9
§ 23 Maakuntajohtajan yleisesittelypuheenvuoro ja ajankohtaiskatsaus 10
§ 24 Pohjois-Savon liiton talousarvio 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029 11
- Talousarvio- ja toimintasuunnitelma 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029 17
§ 25 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 50
- Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet 52
§ 26 Hallintosääntömuutos 56
- Hallintosääntöluonnos 61
§ 27 Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 101
§ 28 Valtuutettujen aloitteet 103
§ 29 Kutsussa mainitsematon tai valmistelematon asia 104
§ 30 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen 105
Muutoksenhakuohjeet 106

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Kokousaika	17.11.2026 10:00 - 17.11.2026 11:25
Kokouspaikka	Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio
Läsnäolevat jäsenet	Erillisen nimenhuuto- ja ääniluettelon mukaan
Poissaolevat jäsenet	Erillisen nimenhuuto- ja ääniluettelon mukaan
Muut läsnäolevat	Määttä Tytti maakuntajohtaja Timo Ollila aluekehitysjohtaja Isola Annaelina suunnittelujohtaja Miettinen Tarja hallintojohtaja, mkv:n sihteeri
Pykälät	18 - 30

Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
Tuula Väätäinen	Tarja Miettinen

Pöytäkirjan tarkastus	Erkki Hynninen	Jutta Jäntti
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Yleisessä tietoverkossa www.pohjois-savo.fi pöytäkirjan tarkastamisen ja allekirjoittamisen jälkeen	
	Pöytäkirja tarkastettu sähköisesti	

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 18 **Kokouksen avaus**

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 18

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Tuula Väätäinen avaa kokouksen.

Päätös Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Tuula Väätäinen avasi kokouksen klo 10:00.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 19 Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 19

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 15 §:n mukaan: Maakuntavaltuuston kokouksessa on kullakin jäsenellä yksi ääni. Mikäli jäsen on esteellinen tai poissa, siirtyy hänen äänivaltansa henkilökohtaiselle varajäsenelle. Luettelo maakuntavaltuuston jäsenistä on liitteenä.

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto suorittaa nimenhuudon ja hyväksyy sen perusteella ääniluettelon.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Suoritetussa nimenhuudossa kokouksessa oli läsnä 43 varsinaista jäsentä ja 5 varajäsentä sekä nuorisovaltuuston edustaja. Lisäksi kokoukseen osallistui 8 maakuntahallituksen jäsentä, jotka eivät ole maakuntavaltuuston jäseniä.

Pöytäkirjamerkintä Maakuntavaltuuston jäsen Aleksi Eskelinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 10:04.

Liitteet Nimenhuuto- ja ääniluettelo

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Nimenhuuto- ja ääniluettelo

Kunta ja jäsenet	Läsnä	Ääni-määrä	Varajäsen	Läsnä	Saapui klo	Poistui klo	Jaa	Ei	Jaa	Ei	Jaa	Ei
Iisalmi												
Hakkarainen Jukka-Pekka	x	1	Korolainen Kauko									
Itkonen-Brilli Teija	x	1	Ålander Johanna									
~~Hannus Merja~~	-	1	~~Korja Kaisa~~	-								
Riihola Kari	x	1	Pöyhönen Arttu									
Kajanus Riikka-Liisa	x	1	Karhu Petri									
Puurunen Kirsti	x	1	Lappalainen Tanja									
Joroinen												
Kautto Jani	x	1	Leppänen Jiri									
Järn Sari	x	1	Pelkonen Heini									
Kaavi												
Voutilainen Marko	x	1	Pitkänen Pasi									
Keitele												
~~Utriainen Joni~~	-	1	Turpeinen Ensio	x								
Kiuruvesi												
Tikkanen Emmi	x	1	Heinonen Johanna									
Ahponen Pentti	x	1	Pikkarainen Rauno		poissa 10:57-11:06							
Kuopio												
Eskelinen Aleksi	x	1	Kumpulainen Mauno		10:04							
Savolainen Leila	x	1	Pehkonen Minna									
Hagert Kalle	x	1	Backnäs Teemu									
~~Kukkonen Laura~~	-	1	Pitkänen Eveliina	x								
Väätäinen Tuula	x	1	Luoma Tytti									
~~Huhta Johanna~~	-	1	~~Ahonen Jenna~~	-								
Lötjönen Vesa	x	1	Ollikainen Keijo									
Niiranen Pekka	x	1	Savolainen Jukka									
Sääski Kaija	x	1	Partanen Karoliina									
Kovalainen Suvi-Tuulia	x	1	Kurkinen Karoliina									
Ojala Annukka	x	1	Cederberg Björn									
~~Berg Marja~~	-	1	Kairinen Petra	x								
Sutinen Kari	x	1	Kumpulainen Sami									
Korhonen Kari	x	1	Väätäinen Nanna									
Lapinlahti												
Kumpusalo -Vauhkonen Anne	x	1	Rönkkö Jenni									
~~Tuovinen Heidi~~	-	1	~~Ruotsalainen Terttu~~	-								
Väänänen Harri	x	1	Hirvonen Pave									
Leppävirta												
Hynninen Erkki	x	1	Tossavainen Kari									
Moisander Kirsi	x	1	Virmanen Matti									
Herranen Heidi	x	1	Tykkyläinen Juha									
Pielavesi												
Partanen Juha	x	1	Virolainen Pentti									

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Kunta ja jäsenet	Läsnä	Ääni-määrä	Varajäsen	Läsnä	Saapui klo	Poistui klo	Jaa	Ei	Jaa	Ei	Jaa	Ei
Rautalampi												
Matilainen Jarmo	x	1	Karhunen Anne									
Rautavaara												
Kukkonen Eero	x	1	Tuovinen Timo									
Siilinjärvi												
Jäntti Jutta	x	1	Rautiainen Merja									
Päivinen Arto	x	1	Ylikärppä Kauko									
Hynynen Tuulikki	x	1	Morko Miina									
Oksman Merja	x	1	Nykänen Mervi									
~~Raatikainen Jari-Pekka~~	-	1	Ojala Kari	x								
Jääskeläinen Heikki	x	1	Juvonen Toni									
Sonkajärvi												
~~Savolainen Lassi~~	-	1	Kraft Elias	x								
Suonenjoki												
Ruotsalainen Olavi	x	1	Lahtinen Timo		poissa 10:17-10:19							
Karhunen Sanna	x	1	Backman Pirjo									
Tervo												
Tarvainen Kaija	x	1	Raatikainen Touko									
Tuusniemi												
Pitkänen Juha	x	1	Martikainen Pekka									
Varkaus												
~~Nieminen Matti~~	-	1	~~Koponen Olli~~	-								
Alanen Heikki	x	1	Häyrinen Petteri									
Brandt Elina	x	1	Laakkonen Nina									
Asikainen Minna	x	1	Hynninen Kati									
Semi Matti	x	1	Häkkinen Ari									
Vesanto												
~~Haatainen Heikki~~	-	1	~~Laitinen Uolevi~~	-								
Vieremä												
Luttinen Helka	x	1	Kurtelius-Juntunen Katri									
YHTEENSÄ		**43**		**5**								

x Juvenius Juho, nuorisovaltuuston edustaja (puhe- ja läsnäolo-oikeus maakuntavaltuuston kokouksissa)

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Maakuntahallituksen jäsenet, jotka eivät ole maakuntavaltuuston varsinaisia jäseniä

	Läsnä	Saapui klo	Poistui klo
Linnanmäki Vesa	x		
Pääkkö Sakari	x		
Kauppinen Sanna	x		
Tikka Tommi	-		
Piiparinen Auli	-		
Simpanen Mia	-		
Soininen Juha	x		
Pollari Pekka	x		
Hintikka-Varis Sari	x	10:10	
Keilonen Jenny	x		
Kaipainen Tanja	x	10:28	
YHTEENSÄ	**8**		

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 20 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 20

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 69 §:n 3 momentin mukaan kutsu maakuntavaltuuston kokoukseen on lähetettävä vähintään 14 päivää ennen kokousta erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kokouksesta on annettava yleisesti tieto jäsenkuntien julkisten kuulutusten ilmoitustauluilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Perussopimuksen 17 §:n mukaan maakuntavaltuusto on päätösvaltainen, kun kaksi kolmasosaa jäsenistä (vähintään 35 jäsentä) on saapuvilla.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 2.11.2026. Lisäksi maakuntavaltuuston kokouksen ajankohdasta ja paikasta on tiedotettu 3.11.2026 Savon Sanomissa, Iisalmen Sanomissa ja Warkauden lehdessä.

Puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnäolevat varavaltuutetut.

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 21 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 21

Maakuntavaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla erikseen sitä varten valittua valtuutettua, jollei maakuntavaltuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto valitsee kaksi jäsentään pöytäkirjantarkastajiksi, jotka tarvittaessa toimivat ääntenlaskijoina.

Päätös Maakuntavaltuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi Erkki Hynnisen ja Jutta Jäntin, jotka toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 22 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 22

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen asialistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 23 Maakuntajohtajan yleisesittelypuheenvuoro ja ajankohtaiskatsaus

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 23

Maakuntajohtaja Tytti Määttä tarkastelee maakunnan ja Pohjois-Savon liiton kannalta ajankohtaisia asioita sekä suorittaa esityslistan asioiden yleisesittelyn.

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto merkitsee tiedokseen maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen ja esityslistan asioiden yleisesittelyn.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä Maakuntahallituksen jäsen Sari Hintikka-Varis saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 10:10.

Maakuntavaltuuston jäsen Olavi Ruotsalainen oli poissa kokouksesta kli 10:17 - 10:19 välisen ajan.

Maakuntahallituksen jäsen Tanja Kaipainen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 10:28.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 24 **Pohjois-Savon liiton talousarvio 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029**

Maakuntahallitus 26.10.2026 § 120

Maakuntahallitus 28.9.2026 § 106

Maakuntahallitus 22.6.2026 § 74

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 24

Asianumero PSL/150/02.02.00/2026

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto päättää hyväksyä liitteen mukaisen Pohjois-Savon liiton talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä Maakuntavaltuuston jäsen Pentti Ahponen oli poissa kokouksesta klo 10:57-11:06.

Liitteet Talousarvio- ja toimintasuunnitelma 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029

Päätöshistoria:

Maakuntahallitus 26.10.2026 § 120

Vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta on pyydetty lausunnot jäsenkunnilta 14.10.2026 mennessä. Osalle jäsenkunnista on myönnetty pyynnöstä lisäaikaa lausunnon antamiseen 23.10.2026 saakka.

Määräaikaan 14.10. mennessä lausunnon antoi seitsemän jäsenkuntaa. Lisäksi yksi jäsenkunta toimitti lausuntonsa 19.10.2026 mennessä. Saaduissa lausunnoissa suhtaudutaan pääosin myönteisesti Pohjois-Savon liiton talousarvioon ja taloussuunnitelmaan, eikä lausunnoissa esitetä olennaisia muutostarpeita esitettyyn kokonaisuuteen tai sen valmisteluperiaatteisiin. Vuodelle 2027 esitettyihin jäsenkuntien maksuosuuksiin suhtaudutaan pääosin myönteisesti. Lausunnoissa korostetaan myös maksuosuuksien maltillista kehitystä, tulevien vuosien korotustarpeen vuosittaista arviointia sekä maakuntaliiton oman kustannusrakenteen ja kuntien taloudellisen kantokyvyn huomioon ottamista. Yhden kunnan lausunnossa painotetaan maksuosuuksien säilyttämistä nykyisellä tasolla kuntatalouden kiristyneen tilanteen vuoksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Saatujen lausuntojen perusteella ei ole tehty muutoksia esitettyyn talousarvioon vuodelle 2027 eikä taloussuunnitelmaan vuosille 2027-2029. Perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien maksuosuudet tarkistetaan laskutusajankohtana tiedossa olevien laskennallisten tai lopullisten verotulojen mukaisiksi.

Esityslistan oheismateriaalina on jaettu yhteenveto jäsenkuntien lausunnoista.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedokseen jäsenkunnilta saadut lausunnot ja päättää esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto hyväksyy liitteen mukaisen Pohjois-Savon liiton talousarvion vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2027-2029.

Lisäksi maakuntahallitus päättää valtuuttaa liiton toimiston tekemään liitteenä olevaan asiakirjaan tarvittaessa teknisiä korjauksia.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Talousarvio- ja toimintasuunnitelma 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029

Maakuntahallitus 28.9.2026 § 106

Talousarvion 2027 ja talous- ja toimintasuunnitelman 2027-2029 valmistelua on jatkettu maakuntahallituksen kesäkuussa hyväksymien linjausten mukaisesti. Talousarvio on laadittu varovaisuuden periaatetta noudattaen niin, että liiton varsinaisen toiminnan menot on arvioitu pääosin normaalin toiminnan mukaisesti täysimääräisinä.

Vuoden 2027 toimintamenojen arvioidaan olevan noin 3,370 milj. euroa ja toimintatuottojen noin 3,368 milj. euroa. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan tasapainossa. Henkilöstökustannukset muodostavat noin 70 prosenttia liiton varsinaisen toiminnan menoista, ja niissä on huomioitu kunta-alan sopimuskorotusten arvioitu kustannusvaikutus.

Jäsenkuntien maksuosuudet muodostavat liiton merkittävimmän tulonlähteen. Varsinaisen toiminnan maksuosuuksiin on huomioitu 1,5 prosentin korotus vuodelle 2027. Taloussuunnitelmavuosille 2028 ja 2029 on arvioitu vastaava 1,5 prosentin vuosittainen korotus.

Rakennerahastotehtävien kustannuksista osa katetaan EU:n teknisellä tuella ja osa jäsenkuntien maksuosuuksilla. Nykyisen ohjelmakauden teknisen tuen arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 283 000 euroa ja vuonna 2028 noin 162 000 euroa, mikä kattaa rahoitusta arviolta kesään 2028 saakka.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Talousarviovuonna 2027 jäsenkuntien maksuosuuksilla katettavaksi arvioidaan jäävän noin 224 000 euroa. Rakennerahaston rahoitukseen ja tulevaan EU-ohjelmakauteen liittyy epävarmuutta, joka heijastuu suunnitelmavuosien tulo- ja menoarvioihin.

Taloussuunnitelma vuosille 2028-2029 on alijäämäinen. Alijäämään vaikuttavat erityisesti yleinen kustannustason nousu sekä rakennerahastotehtävien rahoituksen epävarmuus. Talouden tasapainoa tuetaan suunnittelukaudella hallitulla taseeseen kertyneen ylijäämän käytöllä. Talousarviovuoden 2027 tasapainosta ja taseeseen kertyneestä ylijäämästä huolimatta suunnitelmavuosien alijäämäisyys edellyttää vastuullista taloudenpitoa ja menojen hallintaa.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus päättää jatkaa vuoden 2027 ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman valmistelua siten, että liitteenä oleva talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys lähetetään jäsenkunnille lausuntoa varten. Jäsenkuntien kannanotot tulee toimittaa Pohjois-Savon liitolle viimeistään 14.10.2026 mennessä.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Talousarvio- ja toimintasuunnitelma 2027 sekä taloussuunnitelma 2027-2029

Maakuntahallitus 22.6.2026 § 74

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuosittain hyväksyttävä talousarvio ja vähintään kolmivuotinen taloussuunnitelma, jossa talousarvio toimii suunnitelman ensimmäisenä vuotena. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne turvaavat edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen.

Liitto on toteuttanut välttämättömän toimitilajärjestelyn, jolla saavutetaan vuoden 2027 arvioidulla kustannustasolla noin 92 000 euron vuotuiset säästöt vuokrakuluissa nykyiseen kustannustasoon verrattuna. Lisäksi toimitilojen käytön tehostaminen vähentää muita toimitiloihin liittyviä kustannuksia, kuten siivous-, laite- ja käyttökuluja. Näiden toimenpiteiden ansiosta tuleville vuosille esitettävä korotus voidaan pitää maltillisena ja kohdistaa pääasiassa henkilöstömenojen sekä yleisen kustannustason nousun kattamiseen.

Toimitilajärjestelystä huolimatta Pohjois-Savon liiton toiminnan ja talouden tilanteen ennakoidaan heikentyvän suunnittelukaudella 2027-2029. Tämän vuoksi talousarvion valmistelun yhteydessä on laadittu talouden tasapainottamissuunnitelma vuoteen 2033 saakka. Talouden näkymien heikkenemiseen vaikuttavat erityisesti yleinen kustannustason nousu sekä

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Euroopan unionin alue- ja rakennerahastorahoituksen määrään, hallinnointiin ja tekniseen tukeen liittyvä epävarmuus nykyisen ohjelmakauden päättyessä.

Maakuntien liitot ovat saaneet lakisääteistä teknistä tukea AURA-ohjelman (Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027) toimeenpanoon, hallinnointiin, valmisteluun, viestintään sekä välittävän toimielimen tehtävien hoitamiseen. Teknisen tuen rahoituksella on katettu merkittävä osa niistä henkilöstö- ja hallintokustannuksista, joita EU:n alue- ja rakennerahastojen toimeenpano alueilla edellyttää. Nykyisen rakennerahastokauden osalta arvioidaan, että EU:lta saatava rahoitus kattaa noin 55 prosenttia vuoden 2027 menoista ja noin 30 prosenttia vuoden 2028 menoista. Tulevan ohjelmakauden rahoitusratkaisuista, teknisen tuen tasosta sekä maakunnan liittojen roolista välittävänä toimielimenä ja maksatusviranomaisena ei ole vielä varmuutta. Mahdolliset muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi Pohjois-Savon liiton tehtäviin, henkilöstörakenteeseen ja taloudellisiin edellytyksiin.

Talouden tasapainottamissuunnitelman tavoitteena on turvata lakisääteisten tehtävien hoitaminen, varmistaa talouden tasapaino pitkällä aikavälillä, ennakoida EU-rahoituksen muutosten vaikutuksia sekä vahvistaa jäsenkuntien maksuosuuksien ennakoitavuutta. Koska tulevan ohjelmakauden sisältöön, rahoitukseen ja maakuntien liittojen tehtäviin liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta, ei tässä vaiheessa ole tarkoituksenmukaista tehdä laajoja rakenteellisia ratkaisuja.

Taloussuunnitelmassa jäsenkuntien maksuosuuksiin esitetään ainoastaan maltillinen tarkistus, jolla katetaan henkilöstömenojen arvioitu noin 1,5 prosentin vuotuinen kasvu sekä yleinen kustannustason nousu. Talouden tasapainoa ylläpidetään lisäksi hyödyntämällä hallitusti liiton taseeseen kertynyttä ylijäämää. Mahdolliset laajemmat sopeuttamis- tai rahoitusratkaisut valmistellaan myöhemmin, kun uuden ohjelmakauden sisältö, rahoituskehys ja maakuntien liittojen tehtävät ovat tarkentuneet.

Talouden tasapainottamissuunnitelma perustuu lähtökohtaan, että Pohjois-Savon liitto kykenee turvaamaan nykyisten lakisääteisten tehtäviensä hoitamisen suunnittelukaudella. Esitetty ratkaisu ei mahdollista uusien pysyvien tehtävien ottamista maakuntaliiton vastuulle ilman vastaavaa lisärahoitusta. Mikäli jäsenkunnat tai valtio osoittavat liitolle uusia tehtäviä, tulee niiden rahoitus ratkaista samassa yhteydessä. Suunnittelukauden aikana mahdollisesti tapahtuvat henkilöstön eläköitymiset tarjoavat kuitenkin mahdollisuuden arvioida tehtävärakenteita, työnjakoa ja resurssien kohdentamista uudelleen muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin. Näin voidaan vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta ja luoda edellytyksiä uusille painotuksille ilman merkittäviä lisäresursseja.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Talouden tasapainottamissuunnitelma on laadittu turvaamaan Pohjois-Savon liiton toiminnan taloudellinen kestävyys kuitenkin huomioiden, että isommat rakenteelliset ratkaisut tehdään kun maakuntien liittojen tulevat tehtävät ovat tarkentuneet. Suunnitelma perustuu vuoden 2025 tilinpäätökseen, talousarvioon 2026 sekä taloussuunnitelmaan 2026-2028. Suunnitelman tavoitteena on turvata lakisääteisten tehtävien hoitaminen, varmistaa talouden tasapaino suunnitelmakaudella, ennakoida EU-rahoituksen muutosten vaikutukset liiton toimintaan ja talouteen sekä vahvistaa jäsenkuntien maksuosuuksien ennakoitavuutta. Talouden tasapainottamissuunnitelma on liitteenä.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2025 arviointikertomuksessaan todennut, että ”Pohjois-Savon liiton toiminta on pysynyt taloudellisesti kestävällä pohjalla ja toiminnallisesti tehokkaana suhteessa jäsenkuntien kantokykyyn. Jäsenkuntien maksuosuuksia on korotettu viimeksi vuodelle 2020, minkä jälkeen liiton merkittävimmän kustannuserän, henkilöstömenojen, taso on noussut virka- ja työehtosopimuskorotusten seurauksena n. 17%. Suuntaa antava asukaslukuperusteinen maksuosuuksien taso on edelleen maltillinen suhteessa muihin maakuntaliittoihin. Tarkastuslautakunta pitää perusteltuna, että jäsenkuntien maksuosuuksien tasoa arvioidaan tulevien vuosien taloussuunnittelussa maakuntaliiton kiristyneessä taloustilanteessa."

Vuoden 2027 talousarvion sekä vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman valmistelussa esitetään, että jäsenkuntien maksuosuuksia varsinaiseen toimintaan korotetaan 1,5 prosentilla vuonna 2027. Jatkossa jäsenkuntien maksuosuuksien tasoa arvioidaan vuosittain osana talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelua. Mikäli vuoden 2026 tilinpäätöksen ja 2027 tilinpäätösennusteen perusteella liiton taloudellinen tulos muodostuu ennakoitua paremmaksi ja taseeseen kertyy merkittävästi arvioitua enemmän ylijäämää, voidaan vuoden 2028 talousarvion valmistelussa pidättäytyä jäsenkuntien maksuosuuksien korottamisesta. Ratkaisu arvioidaan osana kokonaisuutta ottaen huomioon liiton taloudellinen asema, toimintaympäristön muutokset sekä tulevaan ohjelmakauteen liittyvät rahoitus- ja tehtävämuutokset.

Korotuksen vaikutus on 36 403 euroa vuonna 2027, jolloin jäsenkuntien maksuosuudet ovat yhteensä 2 463 282 euroa. Korotuksen vaikutus vuodelle 2028 on 36 949 euroa, jolloin jäsenkuntien maksuosuudet ovat yhteensä 2 500 231 euroa. Korotuksen vaikutus vuodelle 2029 on 37 503 euroa, jolloin jäsenkuntien maksuosuudet ovat yhteensä 2 537 735 euroa.

Pohjois-Savon kehittämisrahaston jäsenkuntien maksuosuudet ehdotetaan

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

säilytettäväksi nykyisellä tasolla, yhteensä 264 807 euroa.

Talousarvion ja -suunnitelman valmistelu etenee seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027-2029 luonnos käsitellään maakuntahallituksessa syyskuussa.
- Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 28 §:n mukaisesti taloussuunnitelman valmisteluvaiheessa jäsenkunnille varataan mahdollisuus tehdä ehdotuksia kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi siten, että talousarvio- ja suunnitelmaehdotus toimitetaan jäsenkunnille lausuttavaksi viimeistään 15.10. mennessä.
- Jäsenkuntien lausunnot otetaan huomioon jatkovalmistelussa ennen lopullisen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyä.
- Keskustelu tulevaisuuden talouden ja toiminnan ratkaisuista käydään jäsenkuntien kanssa seutukierroksella.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että

- vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman valmistelua jatketaan edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti,
- jäsenkunnille ilmoitetaan, että vuoden 2027 talousarvioehdotuksen valmistelussa jäsenkuntien maksuosuuksia varsinaiseen toimintaan esitetään korotettavaksi 1,5 %.
- Vuosien 2028 ja 2029 korotustarpeen arvioidaan olevan 1,5 % kumpanakin vuonna. Korotustarve arvioidaan vuosittain osana talousarvion valmistelua. Mikäli vuoden 2026 tilinpäätöksen ja 2027 tilinpäätösennusteen perusteella liiton taloudellinen tulos muodostuu ennakoitua paremmaksi ja taseeseen kertyy merkittävästi arvioitua enemmän ylijäämää, voidaan vuoden 2028 talousarvion valmistelussa pidättäytyä jäsenkuntien maksuosuuksien korottamisesta.
- Pohjois-Savon kehittämisrahaston osalta ehdotetaan perittäväksi jäsenkunnilta sama maksuosuus kuin vuonna 2026, yhteensä 264 807 euroa.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Pohjois-Savon liiton talouden tasapainottamisen vaihtoehdot

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2027 sekä taloussuunnitelma 2027–2029

Tietoa
Taitoa
Tekoja

Elektronisesti signeerattu / Säh... / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk undertecknad
https://sign.visma.net/fi/document-check/f1e0c110-5519-4be9-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Sisällysluettelo

1. Maakuntajohtajan katsaus 2
2. Pohjois-Savon näkymät 4
2.1 Aluetalous 4
2.2 Väestökehitys 4
2.3 Aluerakenne 5
3. Pohjois-Savon liiton toiminta 6
3.1 Strategia, tavoitteet ja arvot 2025–2029 6
3.2 Toiminta-ajatus ja tehtävät 7
3.3 Pohjois-Savon liiton organisaatio 9
3.3.1 Luottamushenkilöhallinto 9
3.3.2 Liiton toimisto 10
4. Talousarvion laadinnan yleiset periaatteet 12
5. Toiminnalliset tavoitteet päävastuualueittain vuodelle 2027 15
5.1 Aluekehityksen päävastuualue 15
5.2 Aluesuunnittelun päävastuualue 19
5.3 Hallinnon päävastuualue 21
6. Talousarviotaulukot vuodelle 2027 ja suunnitelma vuosille 2028–2029 24
6.1. Käyttötalousosa/tulosyksiköittäin 25
6.2 Tuloslaskelmaosa/koko liitto 27
6.3 Talousarvion ja taloussuunnitelman rahoitusosa 28
7. Maksuosuudet vuodelle 2027 29
7.1 Jäsenkuntien maksuosuudet varsinaiseen toimintaan ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon 29
7.2 Vapaaehtoiset maksuosuudet Pohjois-Savon AV-tuotantokannustimeen 30
8. Liitteet 31
Liite 1 Pohjois-Savon liiton jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys vuosina 2017–2027 31
Liite 2 Maakuntien liittojen jäsenkuntien maksuosuudet, talousarvio v. 2026 32

Kannen kuvat: Wille Markkanen

Pohjois-Savon liiton julkaisu B 126
Kuopio 2026
Pohjois-Savon liitto Sepänkatu 1,
70100 Kuopio
e-mail: kirjaamo@pohjois-savo.fi
ISBN 978-952-7171-82-0
ISBN (pdf) 978–952–7171–83–7
ISSN 1797-4410

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

1. Maakuntajohtajan katsaus

Vuoteen 2027 siirrytään edelleen epävarmassa toimintaympäristössä. Geopoliittiset jännitteet, maailmantalouden kehitys, ilmastonmuutos, väestörakenteen muutos ja nopea teknologinen murros vaikuttavat samanaikaisesti maakuntien tulevaisuuteen. Euroopan muuttunut turvallisuustilanne on nostanut kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden aiempaa vahvemmin osaksi aluekehittämistä.

Pohjois-Savon taloudessa on nähtävissä myös myönteisiä merkkejä. Vuonna 2025 yritysten liikevaihto kääntyi 0,9 prosentin kasvuun ja vienti kasvoi 7,3 prosenttia. Erityisesti metsäteollisuus, tietojenkäsittelypalvelut sekä terveysteknologia tukivat kehitystä. Talouden piristyminen ei kuitenkaan ole vielä välittynyt työmarkkinoille: työllisyys on heikentynyt ja työttömyys, pitkäaikaistyöttömyys sekä nuorisotyöttömyys ovat kasvaneet. Lähivuosien keskeinen kysymys onkin, kuinka talouden elpyminen muuttuu investoinneiksi, uusiksi työpaikoiksi ja vahvistuvaksi työvoiman kysynnäksi. Nuorten työllistyminen on erityisen tärkeä näkökulma.

Väestökehitys haastaa maakuntaa pitkäjänteisesti. Väestön luonnollinen väheneminen on voimakasta, ja vaikka maahanmuutto tasapainottaa kehitystä merkittävästi, se ei riittänyt kääntämään maakunnan väestömäärää kasvuun. Maakunnan sisällä kehitys eriytyy. Tämä korostaa tarvetta vahvistaa samanaikaisesti Pohjois-Savon veto- ja pitovoimaa sekä kykyä sopeutua älykkäästi väestörakenteen muutokseen.

Maakuntaohjelma ja maakuntasuunnitelma muodostavat maakunnan pitkäjänteisen kehittämisen perustan. Vuonna 2027 aluekehittämisessä huomioidaan entistä vahvemmin toimintaympäristön muutoksesta syntyvä uudistumisen tarve. Vihreän siirtymän, kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden mahdollisuudet kytketään Pohjois-Savon kehittämisen painopisteisiin ja elinkeinopoliittisten kärkialojen ajantasaisuutta arvioidaan suhteessa käynnissä oleviin muutoksiin. Uusiutuvan energian, kierto- ja biotalouden, digitalisaation sekä osaamiseen ja TKI-toimintaan perustuvan uudistumisen mahdollisuudet on kyettävä muuttamaan investoinneiksi, yritystoiminnaksi ja työpaikoiksi eri puolilla maakuntaa.

Liiton rooli maakunnallisessa ilmasto- ja vastuullisuustyössä vahvistuu vuonna 2027. Vuoden aikana vahvistamme omaa osaamistamme sekä maakunnallisen ilmastotyön seurantaa, tiedon kokoamista ja yhteistyötä. Hiilineutraali Pohjois-Savo -työssä syntynyttä tietopohjaa ja toimintaa vakiinnutetaan osaksi liiton työtä, ja liitto ottaa vahvemman koordinoivan roolin maakunnan ilmasto-, kierto- ja biotalousyhteistyössä. Näin ilmastotyö ja vastuullisuus kytkeytyvät entistä tiiviimmin aluekehittämiseen, aluesuunnitteluun, elinvoimaan ja maakunnan pitkän aikavälin muutoskykyyn.

Aluesuunnittelussa vuosi 2027 merkitsee sekä suunnitelmien toimeenpanoa että valmistautumista toimintaympäristön muutoksiin. Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2050 viimeistellään alkuvuodesta ja työ siirtyy toimeenpanoon. Samalla uuden alueidenkäyttölain vaikutukset maakuntakaavoitukseen otetaan haltuun yhdessä kuntien, naapurimaakuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Energiamurros, sähkönsiirto, luonnonvarojen kestävä käyttö sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen edellyttävät jatkossa yhä vahvempaa maakunnallista kokonaisnäkemystä.

Vuosi 2027 on myös edunajamisen kannalta merkittävä. Talousarvion valmistelussa vuoden keskeiseksi tehtäväksi on määritelty vaikuttaminen eduskuntavaalien jälkeen aloittavan hallituksen ohjelmaan ja tavoitteisiin. Pohjois-Savon tavoitteet on koottu viiteen kokonaisuuteen: saavutettavuuteen ja liikenneinfraan, rakenteelliseen kasvuun ja uudistumiseen, koulutukseen ja TKI-toimintaan, väestön hyvinvointiin ja toimintakykyyn sekä EU-politiikkaan ja rahoitusasemaan. Maakunnan yhteisen näkemyksen muodostaminen ja johdonmukainen edistäminen edellyttävät tiivistä yhteistyötä kuntien, elinkeinoelämän, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä muiden kumppaneiden kanssa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Saavutettavuudessa keskeisiä kysymyksiä ovat Savon rata ja valtatie 5 sekä liikenneverkon toimintavarmuus. Pohjois-Savon tavoitteena on edistää Savon radan ja valtatie 5:n muodostaman 5-käytävän asemaa TEN-T-ydinverkossa.

Samalla perusväylänpidon ja väyläinfrastruktuurin niukka rahoitus sekä kasvava korjausvelka vaikeuttavat maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteuttamista ja heikentävät liikennejärjestelmän toimintavarmuuden näkymiä. Saavutettavuus on Pohjois-Savolle yritysten kilpailukykyyn, investointeihin, työvoiman liikkuvuuteen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvä kysymys.

EU:n tulevan rahoituskauden valmistelu on toinen keskeinen vaikuttamisen kokonaisuus. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyössä tavoitteena on turvata NSPA-rahoitus ja alueen muu rahoitusasema tulevalla EU-rahoituskaudella. Ohjelmakauden vaihtumiseen liittyy samalla taloudellista epävarmuutta. Nykyisen rakennerahastokauden EU-rahoitus ei kata liiton toiminnasta aiheutuvia kustannuksia täysimääräisesti, ja uuden ohjelmakauden valmistelu on vielä kesken. Muuttuva EU:n alue- ja rakennepolitiikka korostaa maakunnan yhteisen vaikuttamisen sekä kansallisten ja eurooppalaisten verkostojen merkitystä.

Myös liiton omaa toimintaa on uudistettava. Viestinnästä kehitetään entistä strategisempi, vaikuttavampi ja vuorovaikutteisempi johtamisen väline. Maakunnan kehityksestä tuotettavan tiedon on oltava ajantasaista, ymmärrettävää ja helposti hyödynnettävää. Samalla vahvistetaan sidosryhmädialogia, vaikuttamisviestintää ja alueellisten onnistumisten näkyvyyttä. Vuonna 2027 järjestetään maakunnallinen päättäjätapahtuma.

Maakuntaliiton tärkein voimavara on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Muuttuva toimintaympäristö, uudet painotukset sekä henkilöstön vaihtuvuus edellyttävät hyvää perehdyttämistä, tiedon siirtymistä ja osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Henkilöstön eläköitymiset ja muu vaihtuvuus tarjoavat samalla mahdollisuuden arvioida tehtävärakenteita, työnjakoa ja resurssien kohdentamista uudelleen. Vuonna 2027 myös ilmasto- ja vastuullisuustyön vahvistuminen edellyttää uuden osaamisen rakentamista liiton sisällä.

Talouden suunnittelussa korostuvat vastuullisuus ja ennakointi. Vuoden 2027 jäsenkuntien maksuosuuksiin sisältyy 1,5 prosentin korotus. Samalla rakennerahastokauden rahoitus ja tuleva EU-ohjelmakausi aiheuttavat epävarmuutta suunnitelmavuosille. Talousarvio vuodelle 2027 on tasapainossa, mutta suunnitelmavuosien alijäämäisyys ja rahoituksen epävarmuus edellyttävät menojen hallintaa ja taseeseen kertyneen ylijäämän hallittua käyttöä. Taloussuunnitelman lähtökohtana on nykyisten lakisääteisten tehtävien turvaaminen; uusien pysyvien tehtävien ottaminen liiton vastuulle edellyttää vastaavan rahoituksen ratkaisemista.

Maakuntaliiton tehtävänä on koota yhteistyötä, muodostaa yhteistä tilannekuvaa ja huolehtia siitä, että Pohjois-Savon ääni kuuluu siellä, missä maakunnan tulevaisuuteen vaikuttavia ratkaisuja tehdään. Haluamme myös varmistaa, että nuorten ääni kuuluu maakunnassa. Vaikeassa talous- ja toimintaympäristössä maakunnan oma tekeminen, yhteinen tahtotila ja käytettävissä olevien voimavarojen vaikuttava hyödyntäminen ovat entistä tärkeämpiä. Haluamme siinä kantaa vastuumme.

Maakuntajohtaja
Tytti Määttä

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

2. Pohjois-Savon näkymät

2.1 Aluetalous

Pohjois-Savon talous osoitti vuonna 2025 merkkejä elpymisestä kahden heikomman vuoden jälkeen. Yritysten liikevaihto kääntyi 0,9 % kasvuun ja viennin osalta kasvulukema oli 7,3 %. Teollisuuden kehitys vahvistui ja vienti kasvoi useilla toimialoilla koko maata nopeammin. Erityisesti metsäteollisuus, tietojenkäsittelypalvelut sekä terveysteknologia tukivat myönteistä kehitystä.

Seutukunnista vahvin liikevaihdon kasvu nähtiin Sisä-Savossa (6,9 %), jossa metsäteollisuuden ja elintarviketeollisuuden hyvä kehitys vahvisti alueen taloutta. Myös Ylä-Savo ja Kuopion seutu olivat kasvussa. Varkauden seudulla liikevaihto sen sijaan supistui energiateknologian ja metalliteollisuuden vaikeuksien vuoksi. Koillis-Savossa liikevaihto laski edellisestä vuodesta.

Vienti kasvoi lähes kaikilla alueilla. Kuopion seudun vienti kasvoi peräti 15,0 %. Tähän vaikutti erityisesti lääke- ja terveysteknologian vahva kehitys. Sisä-Savossa ja Ylä-Savossa viennin kasvu oli myös vahvaa. Varkauden seudulla vienti supistui edelleen.

Talouden piristymisestä huolimatta työmarkkinatilanne säilyi haastavana. Työllisyys heikkeni, työttömyys kasvoi ja pitkäaikaistyöttömien määrä nousi edelleen. Myös nuorisotyöttömyys jatkoi kasvuaan, vaikka kasvuvauhti hidastui edellisvuodesta. Maakunnan lähivuosien kehityksen kannalta keskeistä on, kuinka nopeasti talouskasvu alkaa näkyä uusina investointeina, työpaikkoina ja työvoiman kysynnän vahvistumisena.

2.2 Väestökehitys

Pohjois-Savon väkiluku kääntyi vuonna 2025 hienoiseen laskuun kahden kasvuvuoden jälkeen. Maakunnan väestö väheni -303 hengellä ja oli 248 512 henkeä. Väestönkasvu jatkui Kuopiossa ja Siilinjärvellä, Tervossa väkiluku pysyi ennallaan, ja muissa kunnissa asukasmäärä laski. Väestön vähenemistä selittää ennen kaikkea luonnollinen väestötappio, sillä syntyneitä on selvästi vähemmän kuin kuolleita. Vuonna 2025 syntyi 1 806 lasta, kun kuolleita oli 3 151. Luonnollinen väestönmuutos oli näin ollen -1 345 henkeä, ja se oli negatiivinen kaikissa Pohjois-Savon kunnissa. Syntyvyys on pysynyt matalana jo usean vuoden ajan.

Muuttotappio muualle Suomeen kasvoi edellisvuodesta. Nettomuutto maan sisällä oli -308 henkeä. Kuntatasolla muuttovoittoa saivat kuitenkin Kuopio, Siilinjärvi ja muutamat pienemmät kunnat. Väestökehitystä tasapainottaa edelleen maahanmuutto, vaikka sen taso laski edellisvuosista. Nettomaahanmuutto oli vuonna 2025 yhteensä 1 361 henkeä. Määrä on pienempi kuin vuosina 2023–2024, mutta edelleen selvästi korkeampi kuin ennen viime vuosia. Kokonaisuutena Pohjois-Savon väestökehitys vastaa länsimaista väestökehitystrendiä, jolle on tyypillistä syntyvyyden alhaisuus ja ikääntyminen ja jota maahanmuutto on viime vuosina osittain kompensoinut. Vuoden 2025 tiedot osoittavat kuitenkin, että maahanmuutto ei enää täysin riittänyt kääntämään väestökehitystä kasvuun. Kuvassa 1 on esitetty tunnusluvut Pohjois-Savon väestönkehitykseen liittyen.

Seutukunnittain tarkasteltuna väkiluku kasvoi vuonna 2025 Kuopion seudulla, jossa kasvua oli 985 henkeä. Ylä-Savossa väkiluku laski -695 hengellä, Sisä-Savossa -154 hengellä, Koillis-Savossa -98 hengellä ja Varkauden seudulla -341 hengellä.

Kaikkiin Pohjois-Savon kuntiin muuttaa ihmisiä. Mikäli analyyseissa keskitytään vain väestön vähenemiseen voi veto- ja pitovoiman kehittäminen jäädä liian vähäiselle huomiolle. Älykäs sopeutuminen onkin tunnistettu tärkeäksi uudistavaksi kehityspoluksi väestöltään pieneneville kunnille.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

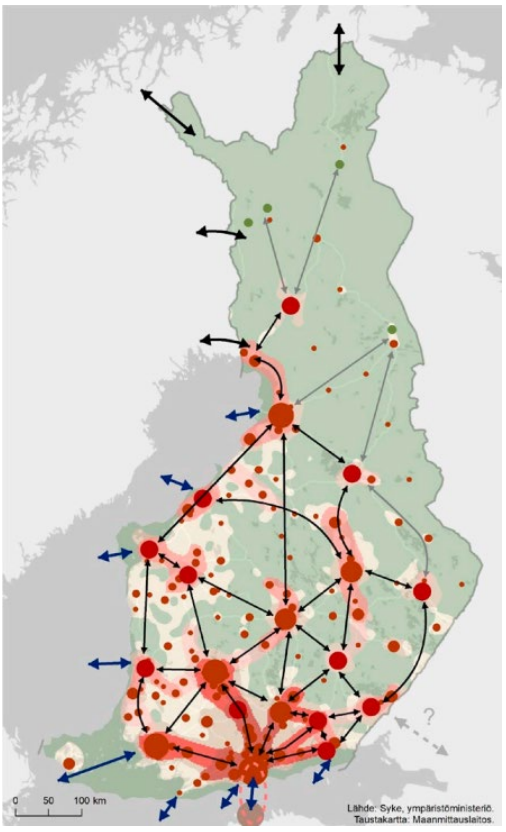
Pohjois-Savon liitto

Kuva 1. Kuvassa esitetään Pohjois-Savon väestönmuutostekijöitä vuonna 2025. Lähde: tilastokeskus

2.3 Aluerakenne

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus julkaisivat alueidenkäytön kehityskuvan 15.1.2024. Kehityskuva sisältää alue- ja yhdyskuntarakenteen tilanne- ja tulevaisuuskuvan sekä kehittämiskuvan, johon on koottu alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisen tarpeet. Aluerakenteen kehittämiskuvassa Pohjois-Savoon on tunnistettu seutukaupunkien ja maakuntakeskuksen välinen kasvuvyöhyke, mutta ylimaakunnallisia yhteyksiä ei ole tunnistettu samalla tavalla (ks. kuva oikealla, lähde: SYKE, YM).

Maakunnan aluerakenteella tarkoitetaan maakunnan keskuksia, alueita ja väyliä, joilla on valtakunnallista tai maakunnallista merkitystä ympäristöön tai liikennejärjestelmään. Aluerakenne muodostuu asumisen, palveluiden, tuotannon ja työpaikkojen, vapaa-ajanalueiden sekä liikenneväylien muodostamasta kokonaisuudesta. Pohjois-Savolle on leimallista kolmen kaupunkiseudun – Iisalmen, Kuopion ja Varkauden – muodostama nauhamainen aluerakenne.

Pohjois-Savon aluerakenteen selkäranka on pohjois-etelä-suuntainen vt5:n ja Savonradan muodostama liikenteellinen kokonaisuus. Sen varteen sijoittuu valtaosa maakunnan asukkaista ja elinkeinoelämästä, vaikka merkittävää teollisuutta on eri puolilla maakuntaa.

Viitoskäytävän varrelle sijoittuu myös maakunnan kolme suurinta työssäkäyntialueiden keskusta – Iisalmi, Kuopio ja Varkaus. Näitä täydentävät kantatien 88 varrella Vieremän ja kantatien 77 varrella Keiteleen työssäkäyntialueet. Viitosvyöhykkeen kanssa risteävät valtatie 9 ja maakunnan eteläosassa valtatie 23. Ne muodostavat valtakunnallisestikin merkittävän poikittaisliikenteen väylät.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Maakunnan pohjoisosassa viitostie risteää valtatien 27 kanssa. Seututeiden ja yhdysteiden verkosto täydentää pääteiden muodostamaa verkostoa.

Pohjois-Savossa väestö sijoittuu laajalle alueelle vesistöjen ja keskeisimpien liikennereittien läheisyyteen. Harvaanasutuimpia alueita on maakunnan pohjois-, koillis- ja itäosissa sekä Pielaveden, Tervon, Siilinjärven ja Kuopion välille jäävällä vedenjakaja-alueella. Tälle alueelle sijoittuu myös n. 25 % vireillä olevista tuulivoimahankkeista. Tiheimmin asutut alueet ovat tyypillisesti kuntien ja kaupunkien keskuksia, mutta myös väkirikkaita kyliä.

Aluerakenteen kannalta merkittävää on se, millaisia ja minkä toimialan työpaikkoja maakunnassa on. Maakunnan työpaikoista suurin osa on joko palvelu- tai jalostustoimialoilla, keskeisimpinä toimialoina ja kehittämisen kärkinä kone- ja energiateknologia, puunjalostus, elintarvikkeet, hyvinvointiteknologia, matkailu sekä vesi ja biojalostus.

Pohjois-Savon eri osilla on erilaistuvia rooleja suhteessa väestönkasvuun, ikärakenteeseen, asuntotuotantoon ja elinkeinojen kehitykseen. Esimerkiksi kotieläintalouden sijoittumisen näkökulmasta maakunnan aluerakenne näyttää hyvin erilaiselta kuin väestön, loma-asutuksen, luonnon monimuotoisuuden tai työpaikkakeskittymien sijaintia tarkasteltaessa.

3. Pohjois-Savon liiton toiminta

3.1 Strategia, tavoitteet ja arvot 2025–2029

Meillä on tietoa. Meillä on taitoa. Teemme tekoja Pohjois-Savolle ja koko Suomelle.

Olemme aluekehittämisen ja aluesuunnittelun vahva asiantuntija. Luomme verkostoyhteistyöllä, edunrakentamisella ja ohjelmatyöllä näkyvää arvoa Pohjois-Savon kunnille, verkostokumppaneillemme ja ympäröivälle yhteiskunnalle. Uskomme vakaasti yhteistyön voimaan. Yhdessä pystymme vastaamaan nykyisiin ja tulevaisuuden haasteisiin.

Kuva 2. Pohjois-Savon liiton strategia. Lähde: Pohjois-Savon liitto

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

3.2 Toiminta-ajatus ja tehtävät

Pohjois-Savon liitto on kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimiva lakisääteinen kuntayhtymä.

Pohjois-Savon liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden elinolosuhteiden ja hyvinvoinnin kehittämiseksi jäsenkuntiensa yhteisenä edunvalvonta-, kehittämis- ja suunnittelukuntayhtymänä.

Pohjois-Savon liiton tehtävänä on määritellä maakunnan kehittämisen tahtotila, suunnitella ja koordinoida maakunnan kehittämistä sekä rakentaa kansallisesti ja kansainvälisesti maakunnan etua.

Aluekehitysviranomaisena Pohjois-Savon liitto vastaa maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman laadinnasta ja toteutuksesta. Pohjois-Savon liitto huolehtii maakuntakaavoituksesta eli ylikunnallisesta yleispiirteisestä alueidenkäytön suunnittelusta. Pohjois-Savon liitto vastaa myös eri EU-ohjelmien ja kansallisten erityisohjelmien laadinnasta ja toteutuksesta.

Pohjois-Savoa kehitetään kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti vastuullisesti ja tasapainoisesti. Tavoitteena on, että Pohjois-Savon sekä laajemmin koko Itä-Suomen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen valtakunnallinen ja kansainvälinen asema vahvistuu. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää maakunnan sisällä vahvaa yhtenäistä näkemystä ja tahtoa sekä määrätietoista yhteistyötä ja luottamusta.

Maakunnan kehitystä tukevat edunajamistehtävät edellyttävät laaja-alaista ja ennakoivaa yhteistyötä niin maakunnassa kuin maakunnan ulkopuolella. Edunajamistyöllä edistetään maakuntastrategian ja maakuntaohjelman toimeenpanoa vaikuttamalla maakunnan kehittymisen kannalta keskeisiin alue-, elinkeino- ja liikennepoliittisiin linjauksiin ja päätöksiin. Pohjois-Savon liiton yhteistyötä ja edunajamista tukevat kukin päävastuualue omalla alallaan.

Liiton toimiston organisaatio on jaettu toiminta-ajatuksen ja tehtävien tehokasta ja taloudellista saavuttamista varten päävastuualueisiin seuraavasti:

- Aluekehittämisen päävastuualue
- Alueiden käytön päävastuualue
- Hallinnon päävastuualue

Toimintatavoissamme korostuu asiantuntijuus, palveluhenkisyys, luotettavuus ja vastuullisuus.

Pohjois-Savon liitto tekee vaikuttamistyössä tiivistä yhteistyötä alueen keskeisten taloudellisten ja poliittisten toimijoiden kanssa. Kumppaneita ovat mm. poliittiset puolueet, talous- ja työmarkkinajärjestöt, koulutuksen järjestäjät sekä alueen kunnat, muut kuntayhtymät ja hyvinvointialue.

Pohjois-Savon liitto tekee maakunnallista yhteistyötä valtakunnallisella tasolla ja aluetasolla. Pohjois-Savon liitto osallistuu maakuntien yhteistyöhön vaikuttaakseen tavoitteidensa toteutumiseen ja yhteistyön tuloksiin. Valtakunnallisesti maakuntien yhteistoimintaa koordinoivat Suomen Kuntaliitto ja Työ- ja elinkeinoministeriö.

EU:n ja globaalin tason yhteistyötä ja edunajamista tehdään itä- ja pohjoissuomalaisena yhteistyönä seitsemän maakunnan kesken, Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimiston apua hyödyntäen sekä Pohjois- Savon liiton omien suorien kontaktien avulla. Keskeinen yhteistyöfoorumi on myös Euroopan pohjoisten harvaanasuttujen alueiden verkosto (NSPA), joka edistää alueen näkyvyyttä EU:n eri elimissä ja alueen erityishaasteiden huomioimista EU:n politiikkaohjelmissa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Itäsuomalaista yhteistyötä tehdään Savo-Karjalan vaalipiirissä sekä Itä-Suomen neuvottelukunnassa (Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu, Etelä-Savo ja Etelä-Karjala). Yhteistyön piiriin kuuluvat asiat, jotka ovat alueen pitkäjänteisen kehittämisen kannalta merkittäviä, sisältyvät maakuntien ohjelmiin sekä koskevat pääosin koko yhteistoiminta-aluetta.

Savo-Karjalan vaalipiiri muodostuu Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnista. Yhteistyö valittujen kansanedustajien kanssa koskee kaikkia vaalipiiristä valittuja edustajia ja heidän tapaamisiaan järjestetään myös maakuntaliittojen yhteistyönä. Itä-Suomen neuvottelukunta tekee yhteistyötä myös Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kanssa molemmille alueille yhteisissä asioissa. Itäisen Suomen ohjelma ja sen vaatima yhteistyö koskee myös Kymenlaaksoa. Pohjois-Savon liitto tekee myös kahdenvälistä yhteistyötä erityisesti naapurimaakuntien kanssa.

Edunajaminen

Edunajamisella tarkoitetaan maakunnan kannalta tärkeiden asioiden edistämistä mm. Suomen valtion ja EU:n päätöksenteossa sekä eri viranomaistahojen parissa. Vuonna 2027 on keskeistä vaikuttaa eduskuntavaalien jälkeen aloittavan hallituksen ohjelmaan ja tavoitteisiin siten, että Pohjois-Savon tavoitteet tulevat huomioon otetuiksi. Hallitusohjelmatavoitteet on määritetty laajassa sidosryhmäverkostossa, jonka käytännön toimintamuoto on säännöllisesti kokoontuva elinvoimatyönjohtoryhmä. Etenkin liikenneinfraa koskevassa edunajamistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä Itä-Suomen neuvottelukunnan puitteissa sekä perustetussa 5-käytäväverkostossa. EU-rahoituksen asioissa yhteistyön alustana on Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta.

Pohjois-Savon liitossa edunajamistyö on organisoitu omaan tiimiinsä (maakuntajohtaja, aluekehitysjohtaja, maakuntainsinööri, yhteyspäällikkö), minkä lisäksi sitä valmistellaan ja katselmoidaan johtoryhmän kuukausikokouksissa. Keskeisistä edunajamisen toimenpiteistä raportoidaan kuukausittain maakuntahallitukselle.

Hallitusohjelmatavoitteet on ryhmitetty viiteen temaattiseen kokonaisuuteen: 1) saavutettavuus ja liikenneinfra, 2) rakenteellinen kasvu ja uudistuminen, 3) koulutus ja TKI-toiminta, 4) alueen väestön hyvinvointi ja toimintakyky, 5) EU-politiikka ja rahoitusasema. Näistä on työstetty 40-kohtainen toimenpidesuunnitelma ja vastuunjako sekä perustettu toimenpiteiden seurantaan TEAMS-alusta.

Keskeisiä poimintoja eri teemoista 2027: Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden tuen säilyminen v. 2028 alkavalla rahoituskaudella (500 M€/ohjelmakausi IP-alueella); Savon radan ja VT 5:n saaminen EU:n TEN-T ydinverkkoon asetuksen seuraavassa päivityksessä 2033 (maininta v. 2027 aloittavan hallituksen ohjelmaan); maatalouden rahoituksen ja investointien turvaaminen ja perusväylänpidon rahoituksen nostaminen korjausvelkaa vähentävälle tasolle; yliopistosairaaloiden aseman vahvistaminen antamalla niiden hyötyä TKI-toimintansa tuloksista ja ottamalla yo-sairaalan tavanomaista suurempien käyttökustannusten perusteeksi koko YT-alueen väestö, ei vain sijainti-hyvinvointialueen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Kuva 3. Pohjois-Savon liiton aluekehittämisen kokonaisuus. Lähde: Pohjois-Savon liitto 2026

3.3 Pohjois-Savon liiton organisaatio

Kuva 4. Pohjois-Savon liiton luottamushenkilö- ja johtamisorganisaatio. Lähde: Pohjois-Savon liitto 2026

3.3.1 Luottamushenkilöhallinto

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön § 12 mukaisesti kuntayhtymän toimielimiä ovat kuntien edustajainkokous, maakuntavaltuusto, maakuntahallitus, maakuntahallituksen työjaosto ja tarkastuslautakunta. Pysyvät ja tilapäiset työryhmät valmistelevat maakuntahallitukselle kuuluvia asioita. Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) vastaa EU-ohjelmien toteuttamisesta Pohjois-Savossa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Jäsenkunnat nimeävät kuntavaalien jälkeen kuntien edustajainkokouksen jäsenet perussopimuksessa sovitulla tavalla. Kuntien edustajainkokous valitsee jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto kaksi kertaa vuodessa pidettävissä kokouksissa. Maakuntavaltuuston tehtävistä määrätään kuntalaissa, erityislainsäädännössä ja perussopimuksessa. Maakuntavaltuustolle on määrärahavaraus muun muassa päättäjäseminaarin järjestämiseen, jonka tavoitteena on vahvistaa päätöksentekijän mahdollisuuksia päätöksenteossa ja vaikuttamistyössä.

Maakuntahallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Maakuntahallitus valvoo maakunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa maakuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Maakuntahallitus kokoustaa 11 kertaa vuodessa. Maakuntahallituksella on työjaosto, joka toimii maakuntahallituksen valmistelua tukevana arviointi- ja valmisteluelimenä päävastuualueiden vastuuhenkilöiden rekrytointi- ja palkkausasioissa sekä merkittävien poliittista keskustelua vaativien asioiden valmistelussa.

Kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaa tarkastuslautakunta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat maakuntavaltuuston jäseniä. Tarkastuslautakunta kokoontuu vuosittain 5–8 kertaa ja laatii vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen sekä raportoi valtuustolle tilikauden aikana myös muista merkittävistä havainnoista.

Jokaisessa maakunnassa toimii maakunnan yhteistyöryhmä (MYR), jonka tehtävänä on huolehtia maakunnan aluekehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta. Maakuntahallitus nimeää yhteistyöryhmän jäsenet kunnanvaltuustojen toimikaudeksi. Yhteistyöryhmä on ainutlaatuinen maakunnan keskeisistä toimijoista muodostuva joukko. Yhteistyöryhmän tehtävänä on toteuttaa maakuntaohjelmassa määriteltyjä kehittämistavoitteita sekä sovittaa yhteen eri kehittämisohjelmia ja rahoitusvälineitä. MYR kokoontuu pääsääntöisesti 7 kertaa vuodessa.

3.3.2 Liiton toimisto

Vuonna 2027 Pohjois-Savon liitossa työskentelee 25 vakinaista virka- tai työsuhteista henkilöä, joista yksi tehtävä lakkautuu keväällä 2027. Lisäksi talousarviossa on korkeakouluharjoittelijalle kolmen kuukauden palkkavaraus.

Säännöllisesti kerran kuussa kokoontuvaan maakuntajohtajan nimeämään johtoryhmään kuuluu kymmenen Pohjois-Savon liiton henkilöstöön kuuluvaa jäsentä. Johtoryhmässä on viranhaltijoita, päälliköitä, muita maakuntajohtajan nimeämiä henkilöitä sekä henkilöstön edustaja. Lisäksi päävastuualueilla on omat säännölliset palaverinsa.

Pohjois-Savon liiton yhteistoimintaa ohjaa yhdenvertaisuus- ja työturvallisuuslaki sekä laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. Pohjois-Savon liitossa toimii yhteistoimintaelin (YT-toimielin) työnantajan ja henkilöstön neuvottelu- ja valmistelufoorumina siten, että henkilöstöllä on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa itseään koskeviin ratkaisuihin ennen päätöksentekoa. YT-toimielin kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. YT-toimielimessä käsitellään mm. organisaatio- ja palvelutoiminnan muutokset, talouden tasapainottamiseen liittyvät henkilöstöä koskevat toimenpiteet, henkilöstön osaamisen kehittämisen periaatteet ja suunnitelmat, henkilöstöpolitiikkaa, työhyvinvointia ja työoloja koskevat periaatteet sekä muut yhteistoimintamenettelyyn kuuluvat asiat.

Liiton työsuojelutoimikunta valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan (v.2026–2029) ja se koostuu työsuojelupäälliköstä, työsuojeluvaltuutetusta sekä kahdesta varavaltuutetusta. Työsuojelutoimikunnan tavoitteena on edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta ja mahdollistaa henkilöstön osallistaminen liiton turvallisuutta ja terveellisyyttä koskeviin asioihin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Henkilöstön fyysistä ja psyykkistä työhyvinvointia edistetään työterveyshuollon työpaikkaselvitysten ja henkilöstösuunnitelman linjausten mukaisesti ja henkilöstöllä on käytössään monipuoliset henkilöstöetuudet omassa työssä jaksamisen ja työssä viihtymisen tukena.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä. Kehityskeskustelut käydään päävastuualueen esihenkilön kanssa vuosittain ja keskusteluissa esille nousseiden yksilöllisten ammatillisten kehittämistarpeiden mukaisesti työnantaja kannustaa ja mahdollistaa työntekijöiden jatko- ja täydennyskouluttautumisen ja ammatillisen osaamisen kehittämisen tasapuolisesti kaikille.

Osaamisen kehittäminen ja tulevaisuuteen varautuminen on osa henkilöstösuunnittelua. Henkilöstön eläköitymiset ja muu vaihtuvuus tarjoavat mahdollisuuden arvioida tehtävärakenteita, työnjakoa ja resurssien kohdentamista uudelleen muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin. Henkilöstön poistuessa / vaihtuessa tarkastellaan tilannekohtaisesti erilaisia toteutusvaihtoehtoja (täyttö vakinaisesti tai määräaikaisesti, tehtävien jakaminen, ostopalvelut tai mahdollinen yhteistyö muiden maakuntaliittojen kanssa) arvioiden siten, että valittu ratkaisu mahdollistaa lakisääteisten tehtävien hoitamisen laadukkaasti. Näin voidaan vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta ja luoda edellytyksiä uusille painotuksille ilman merkittäviä lisäresursseja. Osatyökykyisten työntekijöiden kohdalla tarkastellaan yksilöllisesti tehtäväjärjestelyjä, mikä tukee työssä jatkamista.

Henkilöstöinfoja pidetään säännöllisesti kaksi kertaa kuussa, toinen etänä maakuntahallituksen kokousinfona ja toinen toimistolla läsnäolotilaisuutena. Kaksi kertaa vuodessa on myös työpaikkakokous, jossa käsitellään ajankohtaisia asioita ja toiminnan kehittämistä koko toimiston väen voimin. Lisäksi järjestetään työpajatoimintaa esim. Talousarvion, strategiatyön tai muun ajankohtaisen yhteisen teeman mukaan.

Kuva 5. Pohjois-Savon liiton henkilöstö. Maakuntainsinöörin tehtävä lakkaa alkuvuodesta 2027 ja se korvautuu liikennejärjestelmäasiantuntijan tehtävänä. Kuvassa viranhaltijat huomioitu *-merkillä.
Lähde: Pohjois-Savon liitto 2026

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

4. Talousarvion laadinnan yleiset periaatteet

Kuntalain 110 § mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä maakuntavaltuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa on tällöin päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan määräajassa. Pohjois-Savon liiton taseessa ei ole kertynyttä alijäämää.

Taloussuunnitelmassa jäsenkuntien varsinaisen toiminnan maksuosuuksiin esitetään maltillinen 1,5 prosentin vuosittainen korotus, jolla katetaan henkilöstömenojen kasvua ja yleisen kustannustason nousua. Talouden tasapainoa ylläpidetään lisäksi hyödyntämällä hallitusti liiton taseeseen kertynyttä ylijäämää. Mahdolliset laajemmat sopeuttamis- tai rahoitusratkaisut valmistellaan myöhemmin, kun uuden ohjelmakauden sisältö, rahoituskehys ja maakuntien liittojen tehtävät ovat tarkentuneet.

Talousarvion 2027 tasapainosta ja taseeseen kertyneestä ylijäämästä huolimatta taloussuunnitelmavuosien alijäämäisyys ja rahoituksen epävarmuus edellyttävät vastuullista taloudenpitoa ja menojen hallintaa. Menokehitystä seurataan säännöllisesti ja taseen ylijäämää hyödynnetään hallitusti.

Talouden tasapainottaminen perustuu lähtökohtaan, että Pohjois-Savon liitto kykenee turvaamaan nykyisten lakisääteisten tehtäviensä hoitamisen suunnittelukaudella. Esitetty ratkaisu ei mahdollista uusien pysyvien tehtävien ottamista maakuntaliiton vastuulle ilman vastaavaa lisärahoitusta. Mikäli jäsenkunnat tai valtio osoittavat liitolle uusia tehtäviä, tulee niiden rahoitus ratkaista samassa yhteydessä. Suunnittelukauden aikana mahdolliset henkilöstön eläköitymiset tarjoavat kuitenkin mahdollisuuden arvioida tehtävärakenteita, työnjakoa ja resurssien kohdentamista uudelleen muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin. Näin voidaan vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta ja luoda edellytyksiä uusille painotuksille ilman merkittäviä lisäresursseja.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio laaditaan siten, että edellytykset liiton tehtävien hoitamisen turvataan. Talousarvioon sisällytetään toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan esittää brutto- tai nettomääräisenä.

Liiton toiminta jakautuu seuraaviin talouden tulosyksiköihin:

- luottamushenkilöhallinto
- toimisto (sisältää aluekehityksen, alueiden käytön ja hallinnon päävastuualueet)
- rakennerahasto
- projektit
- rahastot

Jäsenkunnilta perittävillä maksuosuuksilla rahoitetaan luottamushenkilöhallinnon ja toimiston toimintaa, osa rakennerahaston toiminnasta sekä projektien omarahoitusosuuksia. Lisäksi jäsenkunnilta peritään erilliset maksuosuudet Pohjois-Savon kehittämisrahastoon ja vapaaehtoiseen Pohjois-Savon AV-tuotantokannustimeen.

Talousarviossa esitetään kunkin päävastuualueen tehtävät, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit talousarviovuodelle 2027 sekä arvio toiminnan kehittymisestä suunnitelmakaudella.

Pohjois-Savon liiton talousarvio ja -suunnitelma on laadittu kuntalain, kuntayhtymän perussopimuksen ja hallintosäännön sekä Kuntaliiton kunnan- ja kuntayhtymän talousarviota ja -suunnitelmaa koskevan suosituksen mukaisesti. Talousarvion laadinnassa otetaan lisäksi huomioon kuntien ja kuntayhtymien talousraportointia koskevat säädökset ja ohjeet.

Electronically signed document. Check authenticity and verify signatures at the following address / Elektronisk signerad handling. Kontrollera äktheten och verifiera signaturer / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Talousarvion sitovuus

Kuntalain 110 §:n mukaisesti talousarvion sitovia eriä ovat maakuntavaltuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Maakuntavaltuustoon nähden maakuntahallitusta sitova taso talousarvion varsinaisessa toiminnassa (luottamushenkilöhallinto, toimisto ja rakennerahasto) on näiden tulosyksiköiden yhteenlaskettujen tulojen ja menojen netto. Maakuntahallitukseen nähden sitova taso on jäljempänä määriteltyjen tulosyksiköiden (luottamushenkilöhallinto, toimisto, rakennerahasto, projektit ja rahasto) bruttomenot/bruttotulot tulosyksiköittäin.

Jäsenkunnat rahoittavat maksuosuuksilla varsinaisen toiminnan (luottamushenkilöhallinto, toimisto sekä osa rakennerahastosta) menot. Vuonna 2027 kunnilta peritään maksuosuuksina 2.463.282 euroa, joka sisältää 1,5 prosentin korotuksen edellisvuodesta. Suunnitelmavuosien 2028 ja 2029 maksuosuuksiin on arvioitu vastaava 1,5 prosentin vuosittainen korotus.

Rakennerahastokaudella 2021–2027 EU:lta saatu rahoitus ei kata toiminnasta aiheutuvia kuluja täysimääräisesti. Tämän vuoksi osa menoista jää jäsenkuntien maksuosuuksilla katettavaksi. Talousarviovuonna jäsenmaksuosuuksilla katettavaksi arvioidaan noin 224.000 euroa. Suunnitelmavuonna 2028 vastaavan osuuden on arvioitu olevan noin 352.000 euroa ja vuonna 2029 noin 517.000 euroa. Vuosien 2028 ja 2029 arviot sisältävät epävarmuutta, sillä nykyisen ohjelmakauden rahoitus on tiedossa kesään 2028 saakka ja uuden ohjelmakauden valmistelu on kesken. Arviot perustuvat nykyiseen tehtävä- ja kustannusrakenteeseen.

Projektien määrärahavaraus sisältää Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston ja Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen valmistelu 2028+ -hankkeen lisäksi 100.000 euron varauksen mahdollisiin vuonna 2027 käynnistyviin uusiin hankkeisiin. Hankkeilla ei pääsääntöisesti ole merkittävää tulosvaikutusta, sillä niiden tulot ja menot ovat lähes samansuuruiset, ja rahoitus perustuu pääosin ulkopuoliseen rahoitukseen tai Pohjois-Savon kehittämisrahastoon.

Pohjois-Savon kehittämisrahastoon kerätään kunnilta 264.807 euroa. Rahastosta myönnetään rahoitusta Pohjois-Savon kehittämisen kannalta merkittäviin hankkeisiin. Painopisteinä ovat erityisesti yritystoiminnan edistäminen ja osaamisen tason kohottamiseen liittyvät innovatiiviset kehittämishankkeet.

Pohjois-Savon AV-tuotantokannustimen toiminta vakiinnutetaan vuoden 2027 alusta, ja sen rahoitus perustuu kuntien vapaaehtoisiin rahoitusosuuksiin vuosille 2027–2029. Kaikkien kuntien osallistuessa vuosittainen rahoitus olisi noin 98.000 euroa.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan 30.6. tilanteen mukaisella osavuosiraportoinnilla, joka annetaan tiedoksi maakuntahallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja jäsenkunnille. Talouden toteutumista seurataan operatiivisesti hallinnon toimesta ja kuukausittain johtoryhmässä. Seurannassa arvioidaan määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista sekä ennakoidaan tilikauden kehitystä.

Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajien on annettava maakuntavaltuustolle kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on lisäksi esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Tilivelvollisia ovat kuntalain mukaan toimielinten jäsenet ja sen alaiset tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisten nimeäminen kuuluu maakuntahallituksen toimivaltaan. Maakuntajohtaja ja päävastuualueiden viranhaltijat ovat tilivelvollisia ja vastaavat tehtäväalueidensa toiminnasta ja taloudesta sekä tavoitteiden toteutumisen seurannasta ja sen raportoinnista.

Käyttösuunnitelmat

Maakuntavaltuuston talousarvion hyväksymisen jälkeen maakuntahallitus hyväksyy talousarvion käyttösuunnitelman meno- ja tulolajeittain eriteltynä tulosyksiköittäin. Käyttösuunnitelmien yksityiskohtainen erittely tulo- ja menotileilleen perusteluteksteineen laaditaan hallinnon päävastuualueella.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

5. Toiminnalliset tavoitteet päävastuualueittain vuodelle 2027

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön § 46 mukaisesti maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Maakuntahallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Taloussuunnitelma on keskeinen liiton toiminnan johtamisväline. Siinä määritellään liiton toiminnan tavoitteet, tehtävät ja resurssit. Talousarvio ja toimintasuunnitelma sekä taloussuunnitelma toteuttavat Pohjois-Savon liiton strategiaa.

Strategisista painopisteistä johdetaan tavoitteet jokaisella talousarviovuodelle. Vuosittain määriteltyjen tavoitteiden pohjalta laaditaan talousarviovuodelle toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan alla olevan taulukon muodoilla.
Tavoite toteutui – tavoite saavutettiin tai ero vähäinen (kuutio)
Tavoite toteutui osittain – vähintään puolet saavutettu (ympyrä)
Tavoite ei toteutunut – alle puolet saavutettu (kuusikuutio)
Ei voida arvioida – tietoa ei ole / epäselvää (viiva)

Arviointi (selite)	Tilanne
Tavoite toteutui: tavoite saavutettiin tai saavuttamatta jääneiden tulosten osuus oli vähäinen ja epäolennainen	
Tavoite toteutui osittain: vähintään puolet tavoitelluista tuloksista saavutettiin	
Tavoite ei toteutunut: tavoite ei toteutunut, tai vain alle puolet tavoitelluista tuloksista saavutettiin	
Tavoitetta ei voida arvioida: esim. mittaustulokset valmistuvat myöhemmin tai tavoite on epäselvä	

Maakuntaliiton talousarvion ja samalla strategian toteutumista seurataan yhteisillä mittareilla, jotka auttavat arvioimaan toiminnan vaikuttavuutta ja kehittämistarpeita. **Sidosryhmäanalyysi** kertoo, kuinka hyvin liitto onnistuu toiminnassaan. **Henkilöstökysely**n avulla varmistetaan, että työntekijöiden kokemukset ja näkemykset huomioidaan toiminnan kehittämisessä. **Rahoituksen seuranta** tarjoaa läpinäkyvän kuvan siitä, miten varoja käytetään ja mihin ne kohdentuvat. Lisäksi **mediaseurannan itseanalyysi** antaa tietoa siitä, millä tavoin maakuntaliiton toiminta ja tavoitteet näkyvät julkisuudessa ja julkisessa keskustelussa. Yhdessä nämä mittarit muodostavat kokonaisuuden, joka tukee liiton toimintaa ja luo pohjan avoimelle arvioinnille. Lisäksi talousarviossa voidaan käyttää muita tarpeellisia tavoitekohtaisia mittareita.

5.1 Aluekehityksen päävastuualue

Aluekehityksen päävastuualue vastaa alueiden kehittämislain mukaisesti aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta maakunnassa. Tähän sisältyvät mm. maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman laadinta sekä ohjelmien toimeenpano maakunnassa (painopistevalinnat, tuen kohdentaminen ja myöntäminen, ohjelmien toteutus ja seuranta sekä alueellisen kehityksen seuranta). Kehittämistoimintaa tukevat maakunnan kehitykseen vaikuttavien tekijöiden sekä koulutustarpeiden ennakointi ja maakunnan kansainvälistymisen tukeminen, mm. EU:n erillisohjelmia hyödyntämällä, samoin kuin kansallinen ja kansainvälinen edunajaminen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Aluekehittämisessä huomioidaan toimintaympäristön muutokseen perustuva uudistumisen tarve. Tämä sisältää maakunnan kehitykseen laajasti vaikuttavien kansallisten ja kansainvälisten politiikkaohjelmien, kuten vihreän siirtymän ja kokonaisturvallisuuden, kehityspotentiaalin huomioimisen Pohjois-Savon kehittämisen painopistevalinnoissa. Elinkeinopoliittisten kärkialojen ajantasaisuutta tarkastellaan suhteessa meneillään oleviin muutoksiin. Keskeinen avaus Pohjois-Savon painopistevalintojen uudistamisessa, ja samalla vastaus Euroopan muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen, on kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden nostaminen läpileikkaavaksi kehittämisteemaksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2027

Tavoite	**Vahvistetaan rahoituksen ja ohjelmatyön vaikuttavuutta maakunnallisella yhteistyöllä ja viestinnällä**
Mittari	Rahoituksen seuranta, mediaseuranta
Toimenpiteet	■ Vahvistetaan aktiivisesti maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) ja sihteeristön toimintaa osana maakunnallista EU-ohjelman toteutusta sekä yhteensovitusta muiden rahoitusvälineiden kanssa. ■ Varaudutaan toteuttamaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman maakunnallista ja itäsuomalaista tulosviestintää. ■ Edistetään Pohjois-Savon kulttuurin ja luovien alojen strategioiden toteutusta yhdessä kumppaneiden kanssa ja koordinoidaan maakunnallista verkostoa. Edistetään Kulttuuripankki-verkkopalvelun käyttöönottoa Pohjois-Savossa viestinnällä ja koulutuksilla. Osallistutaan Itä-Suomen ja valtakunnalliseen kulttuuriyhteistyöhön sekä edistetään matkailun ja luovan talouden ylimaakunnallisia kumppanuuksia.
Tavoite	**Uudistetaan tietopalveluja tukemaan maakunnan liiton ennakointitehtävää ja viestinnän kehittämistä**
Mittari	Sidosryhmäkysely
Toimenpiteet	■ Tuodaan tietopalvelut vahvemmin osaksi liiton viestintää ■ Vahvistetaan liiton ennakointitehtävän toteutumista ■ Tehdään Kuntamaisema näkymä kiinnostavaksi ja näkyväksi osaksi liiton palvelutarjontaa ■ Osaksi kuntamaisemaa tuodaan ilmastonmuutokseen seurantaan liittyvät mittarit vaikuttavuuden lisäämiseksi.
Tavoite	**Uudistetaan maakuntaohjelman toteutumisen seurantaa**
Mittari	Rahoituksen ja maakuntaohjelman seuranta
Toimenpiteet	■ Luodaan pohja maakuntaohjelman seurannalle ja indikaattorien keräämiselle ■ Hyödynnetään alueellisia kumppanuuksia seurannassa ■ Tuodaan vahvemmin laadullista ja sisällöllistä seurantaa rahoitusseurannan rinnalle
Tavoite	**Kehitetään aluetalouskatsauksen laadintaa ja sisältöä vuorovaikutteisemmaksi**
Mittari	Sidosryhmäkysely, mediaseuranta
Toimenpiteet	■ Hyödynnetään tilastoaineistoja tehokkaammin ■ Vahvistetaan maakunnallisten kumppanuuksien avulla aluetalouden kokonaisnäkymää ■ Tuodaan aluetalouskatsaus vahvemmin osaksi liiton uutisvirtaa

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Tavoite	**Edistetään kokonaisturvallisuuden TSSP-aloitetta ja OECD – tutkimusten hyödyntämistä aluekehittämisessä**
Mittari	Käynnistetään TSSP työ kv-yhteistyössä, sidosryhmäkysely
Toimenpiteet	■ TSSP aloitteeseen liittyvät yhteistyötapaamiset ■ Maakunnallinen yhteistyö kokonaisturvallisuudessa ■ Luodaan kokonaisturvallisuuden kumppanuusaloitteelle (TSSP) toimintamalli ja yhdistetään toiminta aluekehittämisen tavoitteisiin. ■ Työstetään OECD tutkimuksen tulokset aluekehittämisen aloitteiksi
Tavoite	**Vakiinnutetaan AV-tuotantokannustin ja siihen liittyvä aktivointityö**
Mittari	Toteutuneet AV-tuotannot ja niiden vaikuttavuus, mediaseuranta
Toimenpiteet	■ Järjestetään haut ■ Päivitetään hakulomakkeet ja ohjeet ■ Järjestetään AV-tuotantokannustimen aktivointityö ja tuotantojen palvelutoiminta

Arvio suunnittelukauden 2027–2029 toiminnan kehittymisestä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Maailmantalouden ja geopoliittinen tilanne ovat vaikuttaneet myös Pohjois-Savon aluetalouteen kielteisesti, ja yritysten liikevaihto on laskenut parin edellisen vuoden hyvän kehityksen jälkeen. Samoin työttömien ja lomautettujen määrä on kasvanut edellisiin vuosiin verrattuna. Maakunnan myönteistä kehitystä ja elinkeinoelämän kilpailukykyä on pyritty tukemaan kohdentamalla Pohjois-Savon liiton ja Itä-Suomen Elinvoimakeskuksen rahoitusta vaikuttavasti, maakunnallisesti yhteisesti linjattuihin kehittämiskohteisiin maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Kuopion kauppakamarin ja Savon yrittäjien kyselyissä alueen yrityksillä on kuitenkin melko positiivinen tulevaisuudenkuva.

Geopolitiikka vaikuttaa Suomen ja Pohjois-Savon kehitysnäkymiin maailmantalouden muutoksen kautta. Venäjän laajamittainen hyökkäyssota Ukrainassa ja sen seurauksena toimeenpantu pakotepolitiikka ovat vaikuttaneet talouteen samoin kuin yleinen ennakoimattomuus. Kauaskantoisemmat vaikutukset liittyvät energiamurroksen suuntaan ja sisältöön, mikä fossiilisten polttoaineiden kallistumisen myötä on antanut osittain lisäpontta siirtymälle uusiutuviin energialähteisiin ja polttoon perustumattomaan energiateknologiaan. Tilanne ei ole muuttunut edellisestä vuodesta, ja tukea tarvitaan edelleen elinkeinoelämän uudistumiseen ja kasvuun ja sitä kautta työllisyyden parantamiseen.

- Riskinä tunnistetaan se, että kehittämistoimenpiteet eivät yhteisistä linjauksista huolimatta kohdistu vaikuttavimpiin toimenpiteisiin tai maailmantalouden epävarmuus vähentää yritysten kehittämis- ja investointihalukkuutta.
- Geopoliittisista syistä riskinä nähdään edelleen kansainvälisten mm. matkailijoiden ja investoijien rohkeus tulla ja investoida maakuntaan.
- Ohjelmakauden vaihdoksesta johtuva kehittämisrahoituksen väheneminen ja alueellisen päätöksenteon vaikeutuminen
- Suomen talouden elpyminen vaikuttaa vasta viiveellä alueen talouteen ja työllisyyteen
- Pitkittynyt työttömyys vaikuttaa pitkällä tähtäimellä työvoiman riittävyyteen
- Yritysten ja yksityisten talouksien rahoituksen saatavuus jatkuu ja syö kilpailukyvyn paranemista

Maakuntasuunnitelmassa sekä maakuntaohjelmassa 2026–2029 huomioidaan Pohjois-Savon aluetalouden uudistumisen tarve. Tässä avainasemassa on uusiutuvan elinvoiman kehittäminen, alueellisten arvoketjujen vahvistaminen ja teollisen tuotannon arvonlisän nostaminen sekä luovien alojen kiinnittäminen osaksi elinvoiman kehittämistä. Samoin tärkeää on kyky hyödyntää digitalisaation tarjoamia välineitä, jolla osaltaan voidaan vaikuttaa alueen kehitysmahdollisuuksia rajoittavaan osaajapulaan. Uusiutuvan energian investointinäkymät ovat hyvät.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Investointien toteutumisessa tärkeä seikka on infratarpeista huolehtiminen ja tähän liittyvä kyky osoittaa alueen soveltuvuus ja valmius investoinneille. Edellä mainituilla toimilla voidaan saavuttaa uskottava julkinen kuva Pohjois-Savosta kehittyvänä aluetaloutena ja vakaana investointiympäristönä.

Pohjois-Savon liitolla on myönnettävänä Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) varoja. Tukea tulee kohdentaa siten, että rahoitettavilla hankkeilla voidaan synnyttää uutta yritystoimintaa, tukea olemassa olevien yritysten kilpailukykyä ja sitä myöten parantaa maakunnan väestön työllisyyttä. Onnistumalla näissä toimenpiteissä voidaan maailmantalouteen kytkeytyvää epävarmuutta ja kielteisiä vaikutuksia ehkäistä. Edelleen tarvitaan hankeaktivointia, jolla pyritään varmistamaan tukien vaikuttava ja tarkoituksenmukainen käyttö.

- EU-rahoituksen osalta on riskinä, että ohjelmakauden vaihdos tuo katkoksen rahoitukseen ja että puolustusteollisuuden kasvuun siirretty rahoitus ei tule hyödynnettyä maakunnassa riittävästi

Kansallisen ja kansainvälisen vahvuuden ja näkyvyyden lisäämiseksi tiivistetään osaamisalakohtaista yhteistyötä muiden, erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen, maakuntien kanssa. Lisäksi suunnataan painopistettä entistä enemmän kansainvälisten rahoituslähteiden sekä uusien rahoitusinstrumenttien hyödyntämiseen. Tämän tukemiseksi edistetään toimijoiden kansainvälistä verkottumista maakunnan kehittämisen kärkialoilla. Liiton omien resurssien rajallisuuden vuoksi pyritään hyödyntämään Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimiston palveluja aiempaa enemmän.

Varmistetaan tehtävien eriyttäminen EU-säädösten mukaisesti. Laaditulla EU-kauden hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksella varmistetaan tehtävien riittävä eriyttäminen ja tehtävien asianmukainen hoito.

Pohjois-Savon kannalta on tärkeää varmistaa koheesiopolitiikan jatkuminen ja NSPA kriteerien huomioiminen rahoituksessa. Samoin tärkeitä ovat maa- ja metsätalouspoliittiset linjaukset sekä aluekehittämisen yhteensovittamisesta. Aluerakennepolitiikan tukien kriteereinä on tärkeää säilyttää yleinen harvan asutuksen kriteeri sekä Suomen liittymissopimuksen mukainen harvan asutuksen erityiskriteeri, ns. NSPA-tuki.

- Ohjelmakauden vaihdoksen pitkittyminen vaikeuttaa välittävän toimielimen tehtävien hoitamista
- Riskinä että alueellinen päätöksenteko rahoituksessa heikkenee
- Tilastopalvelun ja ennakoinnin kannalta riskejä ovat esimerkiksi tilaston tuottajien mahdolliset päätökset, muuttaa omia palvelupakettejaan (ml. hintojen nosto). Kuntamaisemaan siirtymiseen liittyy riski, etteivät palveluja hyödyntävät löydä tai osaa käyttää uutta aineistoa
- Tekoälypohjaiset mallit tuovat ennakointiin ja strategiatyöhön nopeasti uusia toimintatapoja
- Ennakointityössä riskinä on lisäksi, että ennakoinnin yhteensovittaminen muiden toimijoiden kanssa ei onnistu, mikä heikentää ennakoinnin laatua ja vaikuttavuutta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

5.2 Aluesuunnittelun päävastuualue

Aluesuunnittelun päävastuualue vastaa alueidenkäyttölaissa sekä nk. aluekehityslaissa maakunnan liitoille annetuista tehtävistä, kuten maakuntakaavoituksesta ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta sekä luonnonvarojen kestävän käytön, ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen edistämisestä. Toteutamme tehtäviämme laajalla yhteistyöllä verkostojemme kanssa ja edistämme Pohjois-Savon menestymisen mahdollisuuksia - elinvoimaa, turvallisuutta, viihtyisyyttä ja saavutettavuutta - kestävästi nyt ja pitkällä aikavälillä.

Aluesuunnittelun päävastuualue valmistelee lausunnot kuntakaavoihin sekä maankäyttöä, liikennejärjestelmää ja ympäristöä koskevaan lainsäädäntöön, suunnitelmiin ja strategioihin. Kerromme ajantasaisilla www-sivuillamme suunnitelmien etenemisestä sekä aluesuunnittelun ajankohtaisista ilmiöistä, joita seuraamme. Kuntien ja sidosryhmien edustajien muodostama aluerakennetyöryhmä toimii maakuntakaavoituksen ohjausryhmänä. Liikennejärjestelmätyöryhmä toteuttaa ja seuraa liikennejärjestelmätyön edistymistä.

Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2027

Tavoite	**Liikennejärjestelmäsuunnitelman 2050 päivitys ja toimeenpano**
Mittari	**LJS päivitys valmis, sidosryhmäkysely**
Toimenpiteet	■ Liikennejärjestelmäsuunnitelman viimeistelyyn liittyvät toimenpiteet alkuvuodesta ■ Hallitus hyväksyy LJS:n 3/2027, valtuuston informointi 6/2027 ■ Toimeenpano
Tavoite	**Uuden alueidenkäyttölain voimaantulon aiheuttamat muutokset otetaan haltuun**
Mittari	**Sidosryhmäkysely, mediaseuranta**
Toimenpiteet	■ Laaditaan selvityksiä maakuntakaavan muutostarpeista. Ajantasaisuuden arviointia. ■ Pohditaan muutostarpeet yhdessä (naapuri)maakuntien kanssa ■ Yhteinen pohdinta omistajakuntien kanssa maakuntakaavoituksen roolista ■ Vuorovaikutusta kuntien ja muiden toimijoiden kanssa Pohjois-Savon voimassa olevien maakuntakaavojen ohjausvaikutuksista (teemoittain)
Tavoite	**RYHTI-järjestelmään ja tietomallimuotoiseen suunnitteluun sujuva siirtyminen**
Mittari	**Valmiudet siirtyä paikkatietomuotoiseen suunnitteluun (1.1.2029 alkaen) kehittyvät**
Toimenpiteet	■ RYHTI-käyttäjätunnus ja käyttöoikeudet liitolle ■ Henkilöstön koulutus uuteen järjestelmään ■ Paikkatieto-ohjelmiston alustava valinta ja sen kustannusvaikutusten selvittäminen ■ Harkitaan voimassa olevien maakuntakaavojen viemistä RYHTI-järjestelmään
Tavoite	**Liiton rooli maakunnallisessa ilmasto- ja vastuullisuustyössä vahvistuu**
Mittari	**Sidosryhmäkysely**
Toimenpiteet	■ Henkilöstön kouluttautuminen ■ Ilmastotyön seurattavat teemat Kuntamaisemassa, hiilineutraali Pohjois-Savo hankkeen nettisivujen siirtäminen liiton hallintaan ■ Ilmasto-, kierto- ja biotalousryhmän tai vastaavan koordinointi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk undertecknad
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Tavoite	**Green Dealin seuranta tulee uudeksi rutiiniksi**
Mittari	**Seurattavat asiat on määritelty GD-sitoumuksessa**
Toimenpiteet	■ Valittujen teemojen seuranta raportointia varten (raportointi vasta vuonna 2030)

Arvio suunnittelukauden 2027–2029 toiminnan kehittymisestä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Energiamurros erilaisine ulottuvuuksineen näkyy alueidenkäytön suunnittelussa voimassa olevissa maakuntakaavoissa sekä suunnittelukentällä yleisesti. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumiseen kysymykset kytkeytyvät huoleen luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä.

- Riskinä tunnistetaan aihepiirin politisoituminen ja sen vaikutukset voimaantulolle.
- Korkeimmasta Hallinto-oikeudesta saatava päätös maakuntakaavan 2. vaiheen jatkovalitusluvasta viitoittaa tulevaa maakuntakaavoitustyötä: Seurauksena voi olla tuulivoimateeman uudelleentarkastelu joko yksittäisten alueiden tai koko teeman laajuudessa.

Pyrimme edelleen edistämään päästöttömien energiamuotojen sosiaalista hyväksyttävyyttä kokonaissuunnittelun, avoimen tiedottamisen ja luotettavien selvitysten kautta. Tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia seurataan aktiivisesti, sillä maakuntakaavoja laadittaessa vaikutusten yksityiskohtainen selvittäminen on vaikeaa. Sähkönsiirtoyhteyksien kehittämistä seurataan ja eri tuulivoima-alueiden liityntäjohtojen yhteissuunnittelua edistetään maakuntakaavamääräysten mukaisesti.

Aurinkovoimalahankkeita viriää lähitulevaisuudessa nykyisten pilottihankkeiden perässä. Valtakunnallisesti yhteneviin käytäntöihin pyrkiminen aurinkoenergiahankkeiden luvittamisessa vaatii myös meiltä tilanteen seurantaa ja käytäntöihin vaikuttamista. Biotalous ja esim. lantakaasuvoimaloiden rakentaminen etenee Pohjois-Savossa ja niihin liittyvät alueidenkäytön kysymykset tarvitsevat maakunnallista tarkastelua. Kehittämisyhtiöiden hanke maakunnallisesta Invest In toiminnasta kokoaa yhteen potentiaalimme ja linjaa tarpeitamme esim. aluesuunnittelulle, sähkönsiirtoverkostotarpeille ja uudelle infrastruktuurille.

- Riskinä tunnistetaan toisaalta keskustelun polarisoituminen energiakysymyksissä ja toisaalta hankkeiden viivästymisien, keskeytymisten ja toteutumattomuuden aiheuttamat investointivajeet maakuntaan.

Vuosina 2027–2028 valmistellaan siirtymistä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön Ryhti-tietojärjestelmään.

- Riskinä tunnistetaan tietojärjestelmän rakentumiseen liittyvät epävarmuudet, tarvittavat uudet ohjelmistot, niiden kustannusvaikutus ja vaikutus henkilöstön kouluttamiseen.
- Riskinä tunnistetaan myös maakuntakaavaprosessin hidastuminen tietojärjestelmään tarvittavan tiedonsiirron viedessä aikaa kaikissa niissä kaavavaiheissa, joissa tuotetaan nähtäville asetettavaa aineistoa.

Vuoden 2027 alussa viimeistellään **Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma.** Samaan ajankohtaan ajoittuu myös asiantuntijan vaihtuminen liitossa, mikä edellyttää hyvää perehdyttämistä. Suunnitelman toimeenpanosta ja toteutumisen seurannasta vastaa Pohjois- Savon liikennejärjestelmätyöryhmä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

- Liikennerahoituksen vähäisyys niin perusväylänpitoon kuin väyläinfran kehittämiseen sekä korjausvelan kasvu heikentävät maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Maakunnan liikennejärjestelmän toimintavarmuuden kehityssuunta on heikkenevä.
- Riskinä tunnistetaan henkilöstön vaihtumiseen liittyvät mahdolliset katkokset, tiedon siirtymisen ja perehdyttämiseen liittyvät mahdolliset puutteet.

5.3 Hallinnon päävastuualue

Hallinnon päävastuualue vastaa toimielintyöskentelystä, kuntayhtymän taloussuunnittelusta ja seurannasta, talous- ja henkilöstöhallinnosta, asiakirjahallinnosta ja arkistotoimesta, ICT-, hankinta- ja muista tukipalveluista sekä EU- ja kansallisten hankkeiden maksatuksesta. Hallinto huolehtii kuntataloustyöryhmän työskentelystä, kuntien edunajamiseen liittyvistä asiantuntijapalveluista sekä tukee osaltaan muiden päävastuualueiden vastuulla olevia prosesseja. Lisäksi hallinnon vastuulla on toimia yhteispalveluiden edistämistehtävissä yhteistyössä Valtiovarainministeriön kanssa.

Hallinto tukee liiton aktiivista ja objektiivista sisäistä ja ulkoista viestintää.

Viestintä tukee strategian toteutumista, tekee työtämme näkyväksi sekä rakentaa myönteistä mielikuvaa niin liitosta kuin maakunnastamme.

Tavoitteet ja toimenpiteet talousarviovuodelle 2027

Tavoite	**Organisaationa älykäs, turvallinen ja vaikuttava maakuntaliitto ”perusta kuntoon”**
Mittari	Sidosryhmä- ja henkilöstökysely
Toimenpiteet	■ Määritellään tiedonhallinnan, tietoturvan, tietosuojan, teknologian ja tekoälyn nykytila sekä keskeiset kehittämistarpeet ■ Päivitetään keskeiset ohjeet ja toimintaperiaatteet ■ Päätearkiston digitoinnin käynnistäminen ■ Laaditaan seuraavien vuosien kehityskuva ■ Koulutetaan henkilöstöä em. teemoihin liittyen.
Tavoite	**Turvataan Pohjois-Savon rahoitusasema ja saavutettavuus**
Mittari	Liiton hallitusohjelmatavoitteiden maininnat ja rahoitus hallitusohjelmassa, NRP:ssa, Väyläviraston investointiohjelmassa ym. budjetin ja lainsäädännön ohjauksessa; sidosryhmäkysely ja mediaseuranta
Toimenpiteet	■ Maakuntahallituksen hyväksymien hallitusohjelmatavoitteiden edistäminen ■ IP-yhteistyössä NSPA-rahoituksen ja muun rahoitusaseman turvaaminen tulevalle EU-rahoituskaudelle ■ Itä-Suomen yhteistyössä alueen saavutettavuuden parantaminen, jonka osalta tärkein tavoite on saada Savon radan ja 5-tien muodostama 5-käytävä TEN-T ydinverkkoon asetuksen päivittämisen yhteydessä ■ Yhteistyön ja vaikuttavuuden viestinnän parantaminen, mediayhteistyön monipuolistamisen ■ Maakunnallisen päättäjätapahtuman järjestäminen ■ Nuorten vaikuttaja-akatemian jatkaminen ja kehittäminen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Tavoite	**Viestinnästä tehdään strateginen, vaikuttava ja vuorovaikutteinen johtamisen väline, joka tekee Pohjois-Savon edunajamisen, onnistumiset ja tiedon näkyviksi sekä vahvistaa vaikuttavuutta kaikissa kanavissa**
Mittari	Mediaseuranta: mediaosumat (tiedotteet), avausprosentti (uutiskirje) ja näyttökerrat (sosiaalinen media) sekä onnistumistarinoiden tuotantomäärä
Toimenpiteet	■ Viestinnästä strateginen johtamisen työkalu ■ Vaikuttamisviestinnän osuvuus paranee ■ Sidosryhmädialogi vahvistuu ■ Tilastoviestinnästä tulee helposti jaettava sisältövirta ■ Kuntien edunajaminen tehdään näkyväksi ■ Alueelliset onnistumiset tehdään näkyviksi ■ Mediaseuranta ja viestinnän arviointi systematisoituvat ■ Verkkosisällöt tukevat ohjausta ja löydettävyyttä ■ Vuoden 2027 korkeakouluharjoittelija viestintään
Tavoite	**TAHE- ja ICT-palvelujen järjestämistä valmistellaan hankintalainsäädäntö huomioon ottaen siten, että ratkaisuilla turvataan toiminnan jatkuvuus sekä tavoitellaan laadukkaita, kuntayhtymän tarpeisiin soveltuvia ja kustannustehokkaita ratkaisuja**
Mittari	TAHE- ja ICT-palvelujen järjestämistä koskeva aikataulu- ja toteutussuunnitelma on laadittu
Toimenpiteet	■ Seurataan kansallisen ja EU:n hankintasääntelyn kehitystä ja huomioidaan mahdolliset muutokset palveluiden järjestämisen valmistelussa ■ Selvitetään palveluiden vaihtoehtoiset järjestämistavat ja markkinatilanne sekä käydään tarvittavat markkinavuoropuhelut ■ Laaditaan TAHE- ja ICT-palvelujen järjestämistä koskeva aikataulu- ja toteutussuunnitelma, jossa määritellään mahdollisten kilpailutusten sekä vaiheittaisten palvelusiirtojen eteneminen
Tavoite	**Liiton rahoittamien hankkeiden maksatushakemukset käsitellään määräajassa ja paikan päällä varmennukset toteutetaan suunnitelmallisesti ohjelmakauden vaatimusten mukaisesti**
Mittari	Hankkeiden (n 100 kpl) maksatushakemusten käsittely alle 80 päivässä Paikan päällä varmennuksia toteutettu 14 kpl
Toimenpiteet	■ Varmistetaan maksatusten tarkoituksenmukainen työnjako ja riittävä resurssointi siten, että käsittelyajoissa pysytään myös loma- ja poissaolotilanteissa. ■ Laaditaan työsuunnitelma paikan päällä varmennuksista.
Tavoite	**Hyvinvoiva henkilöstö muuttavassa toimintaympäristössä**
Mittari	Henkilöstökysely: Työfiilis eri teemoissa säilyy hyvällä tasolla ka. vähintään 4
Toimenpiteet	■ Seurataan aktiivisesti Kevan pulssimittauksella toimiston työfiilistä. ■ Työpaikkaselvitys työterveyshuollon kanssa tehty. ■ Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma laadittu työpaikkaselvityksessä tehtyjen havaintojen pohjalta. ■ Koko liiton yhteinen kehittämispäivä entisten päävastuualuekohtaisten sijaan järjestetty ajankohtaisten työhyvinvointia edistävien teemojen pohjalta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Arvio suunnittelukauden 2027–2029 toiminnan kehittymisestä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hankintalain muutokset vaikuttavat Pohjois-Savon liiton nykyisten ICT-palvelujen sekä talous- ja henkilöstöhallinnon (TAHE) palvelujen järjestämiseen. Pohjois-Savon liitto on ilmoittanut Valtiokonttorille sidosyksikkösopimusten siirtymäajan käytöstä 30.6.2030 saakka. Palvelut ovat liiton toiminnan jatkuvuuden ja lakisääteisten tehtävien hoitamisen kannalta keskeisiä ja kriittisiä. Palvelutuottajien vaihtaminen edellyttää kilpailutusten lisäksi laajaa valmistelua, järjestelmien ja tietojen siirtoa, integraatioiden toteuttamista sekä hallittua käyttöönottoa. TAHE-palveluissa tarkoituksenmukainen siirtymäajankohta on tilikauden vaihtuessa.

- ICT- ja TAHE-palvelujen järjestämistavan muuttaminen edellyttää huolellisesti suunniteltuja siirtymä- ja käyttöönottovaiheita, joihin liittyy aikataulu-, jatkuvuus-, tietoturva-, tietosuoja- ja kustannusriskejä. Palvelujen yhtäaikainen uudelleenjärjestäminen sitoo liiton omaa henkilöstöresurssia ja lisää kokonaisuuden yhteensovittamiseen sekä muutoskustannuksiin liittyviä riskejä.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita kilpailuttaessa riskinä tunnistetaan kuntayhtymän tarpeisiin soveltuvien palveluntarjoajien ja järjestelmien rajallinen määrä, joka voi heikentää palvelujen saatavuutta ja lisätä kustannuspaineita.
- EU-hankinta-asetuksen valmistelu on kesken, ja sen vaikutukset kansalliseen hankintalainsäädäntöön sekä liiton tuleviin ICT- ja TAHE-palveluratkaisuihin ovat vielä avoinna.

Henkilöstökulut muodostavat liiton menoista isoimman osuuden, minkä vuoksi palkkaratkaisujen ja muiden henkilöstökustannusten muutoksilla on olennainen vaikutus talouden tasapainoon. Virka- ja työehtosopimusten korotukset vuosina 2027–2028 ovat yhteensä 3,8 %, mikä edellyttää edelleen tiukkaa taloudenpitoa ja ennakoivaa henkilöstöresurssien suunnittelua. Vuoden 2029 sopimusratkaisut eivät ole vielä tiedossa.

- Henkilöstön poistuessa / vaihtuessa tarkastellaan tilannekohtaisesti erilaisia toteutusvaihtoehtoja (täyttö vakinaisesti tai määräaikaisesti, tehtävien jakaminen, ostopalvelut tai mahdollinen yhteistyö muiden maakuntaliittojen kanssa) arvioiden siten, että valittu ratkaisu mahdollistaa lakisääteisten tehtävien hoitamisen laadukkaasti. Lisäksi ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla ja siihen kytkeytyvällä osaamisen kehittämisellä pyritään varmistamaan olemassa olevien resurssien työllistyminen myös muuttuvissa olosuhteissa. Osatyökykyisten työntekijöiden kohdalla tarkastellaan yksilöllisesti tehtäväjärjestelyjä, mikä tukee työssä jatkamista.

Euroopan komission ehdotus rahoituskehyksistä vuosille 2028–2034 sisältää merkittäviä muutoksia EU-politiikkojen ja rahoituksen painopisteisiin. Pohjois-Savolle tärkeät aluepolitiikan ja maatalouspolitiikan sektorit supistuvat ja unionin varoja käytetään aiempaa selvästi enemmän mm. ulkoisen turvallisuuden, puolustuksen ja kilpailukyvyn teemoihin.

- Tulevan EU-ohjelmakauden koheesiorahoituksen pieneneminen vaikuttaa väistämättä myös käytössä olevaan tekniseen tukeen. Teknisellä tuella on katettu noin 70 prosenttia rakennerahaston henkilöstökuluista ja loppuosa kustannuksista on katettu jäsenkuntien maksuosuuksilla. Nykyisen ohjelmakauden teknisen tuen arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 283.000 euroa ja vuonna 2028 noin 162.000 euroa. On huomioitavaa, että nämä arviot koskevat nykyisen ohjelmakauden tukea ja uuden ohjelmakauden teknisen tuen osalta ei ole vielä olemassa rahoituskehystä.
- Maakuntaliittojen roolista on käynnistetty selvitys. Riskinä on maakuntien liittojen aseman heikentyminen alue-valtiosuhteessa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Tietosuoja nähdään osana organisaation riskienhallintaa ja palvelun laatua sekä vastuun ottamisena lakisääteisistä velvollisuuksistamme. Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät riskit korostuvat suunnittelukaudella 2027–2029 toimintaympäristön digitalisoituessa ja kyberuhkien kehittyessä. Keskeisiä riskejä ovat tietomurrot, tietojenkalastelu ja käyttäjätunnusten väärinkäyttö, henkilötietojen tai salassa pidettävien tietojen vaarantuminen sekä kriittisten tietojärjestelmien ja ulkoisten ICT-palvelujen häiriöt, jotka voivat vaikuttaa toiminnan jatkuvuuteen ja lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Tekoälypalvelujen käytön lisääntyminen sekä tietosuojaa, tietoturvaa ja tekoälyä koskevan sääntelyn kehittyminen tuovat lisäksi uusia vaatimuksia tiedon turvalliselle käsittelylle, henkilöstön osaamiselle ja riskienhallinnalle. Riskien hallinta edellyttää riittäviä henkilöstö- ja taloudellisia resursseja, ajantasaisia teknisiä suojaustoimenpiteitä sekä jatkuvaa henkilöstön osaamisen kehittämistä.

6. Talousarviotaulukot vuodelle 2027 ja suunnitelma vuosille 2028–2029

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, investointiosasta, tuloslaskelmaosasta ja rahoitusosasta. Pohjois-Savon liiton talousarviossa ei ole investointiosaa, koska liitolla ei ole investointeja. Talousarviossa osoitetaan tulosyksiköittäin liiton toiminnan toimintatulot ja - menot, rahoitustulot ja -menot, tilikauden tulos ja tilikauden ylijäämä/alijäämä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

6.1. Käyttötalousosa/tulosyksiköittäin

TOIMINTATULOT	TP 2025	TA 2026 +muutos	TA 2027	muu-tos -%	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatulot						
TOIMISTO	**2 555 017**	**2 538 444**	**2 541 182**	**0,1 %**	**2 563**	**2 601**
Myyntitulot, josta	2 426 879	2 426 879	2 463 282	1,5 %	2 500	2 538
- kuntien maksuosuudet	2 426 879	2 426 879	2 463 282	1,5 %	2 500	2 538
Tuet ja avustukset	110 134	101 565	73 900	-27,2 %	59	59
Muut toimintatulot	18 004	10 000	4 000	-60,0 %	4	4
RAKENNERAHASTO	**291 000**	**282 600**	**282 600**	**0,0 %**	**162**	**0**
Tuet ja avustukset	291 000	282 600	282 600	0,0 %	162	0
PROJEKTIT	**265 050**	**201 809**	**181 097**	**-10,3 %**	**172**	**172**
Tuet ja avustukset	265 050	201 809	181 097	-10,3 %	172	172
RAHASTOT	**264 807**	**400 906**	**362 969**	**-9,5 %**	**363**	**363**
Myyntitulot	264 807	400 906	362 969	-9,5 %	363	363
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**3 375 874**	**3 423 759**	**3 367 848**	**-1,6 %**	**3 260**	**3 136**

TOIMINTAMENOT	TP 2025	TA 2026 +muutos	TA 2027	muu-tos -%	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	**-183 223**	**-186 102**	**-210 010**	**12,8 %**	**-194**	**-210**
Henkilöstömenot	-101 544	-119 352	-127 535	6,9 %	-119	-128
Palvelujen ostot	-73 117	-61 950	-77 375	24,9 %	-70	-78
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 816	-400	-1 000	150,0 %	-1	-1
Muut toimintamenot	-5 746	-4 400	-4 100	-6,8 %	-4	-4
TOIMISTO	**-2 065 292**	**-2 180 800**	**-2 106 327**	**-3,4 %**	**-2 101**	**-2 170**
Henkilöstömenot	-1 482 310	-1 571 824	-1 536 467	-2,2 %	-1 535	-1 557
Palvelujen ostot	-396 671	-406 891	-457 095	12,3 %	-453	-500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 001	-19 500	-20 700	6,2 %	-21	-21
Avustukset	-3 100	-3 100	-3 100	0,0 %	-3	-3
Muut toimintamenot	-166 209	-179 485	-88 965	-50,4 %	-89	-89
RAKENNERAHASTO	**-426 607**	**-448 659**	**-506 595**	**12,9 %**	**-513**	**-519**
Henkilöstömenot	-351 913	-367 655	-430 155	17,0 %	-436	-443
Palvelujen ostot	-46 697	-52 980	-58 800	11,0 %	-59	-59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 280	-1 450	-2 000	37,9 %	-1	-1
Muut toimintamenot	-26 716	-26 574	-15 640	-41,1 %	-16	-16
PROJEKTIT	**-275 140**	**-210 987**	**-184 097**	**-12,7 %**	**-175**	**-175**
Henkilöstömenot	-159 763	-109 787	0		0	0
Palvelujen ostot	-108 438	-95 732	-184 097	92,3 %	-175	-175
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-343	0	0		0	0
Muut toimintamenot	-6 597	-5 468	0		0	0
RAHASTOT	**-376 279**	**-400 906**	**-362 969**	**-9,5 %**	**-363**	**-363**
Avustukset	-376 279	-400 906	-362 969	-9,5 %	-363	-363
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-3 326 541**	**-3 427 454**	**-3 369 998**	**-1,7 %**	**-3 345**	**-3 438**

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

	TP 2025	TA 2026 +muutos	TA 2027	muu-tos -%	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €
TOIMINTAKATE	**49 333**	**-3 695**	**-2 150**		**-85**	**-302**
RAHOITUSTULOT JA -MENOT						
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	**-36**	**0**	**0**		**0**	**0**
Muut rahoitusmenot	-36					
TOIMISTO	**9 496**	**2 150**	**2 150**		**2**	**2**
Korkotulot	8 601	2 000	2 000		2	2
Muut rahoitustulot	1 104	200	200		0	0
Korkomenot						
Muut rahoitusmenot	-209	-50	-50		0	0
RAKENNERAHASTO	**-1**	**0**	**0**		**0**	**0**
Muut rahoitusmenot	-1					
PROJEKTIT	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**
RAHASTOT	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**
VUOSIKATE / TILIKAUDEN TULOS	**58 792**	**-1 545**	**0**		**-83**	**-300**
Siirto / Pohjois-Savon kehittämisrahasto	111 472					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**170 264**	**-1 545**	**0**		**-83**	**-300**

b

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

6.2 Tuloslaskelmaosa/koko liitto

	TP 2025	TA 2026 +muutos	TA 2027	muutos -%	TS 2028 1 000 €	TS 2029 1 000 €
TOIMINTATULOT	**3 375 874**	**3 423 759**	**3 367 848**	**-1,6 %**	**3 260**	**3 136**
Myyntitulot	2 691 686	2 827 785	2 826 251	-0,1 %	2 863	2 901
Tuet ja avustukset	666 184	585 974	537 597	-8,3 %	393	231
Muut toimintatulot	18 004	10 000	4 000	-60,0 %	4	4
TOIMINTAMENOT	**-3 326 541**	**-3 427 454**	**-3 369 998**	**-1,7 %**	**-3 345**	**-3 438**
Henkilöstömenot	-2 095 530	-2 168 618	-2 094 157	-3,4 %	-2 090	-2 127
Palvelujen ostot	-624 924	-617 553	-777 367	25,9 %	-757	-813
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 440	-21 350	-23 700	11,0 %	-23	-23
Avustukset	-379 379	-404 006	-366 069	-9,4 %	-366	-366
Muut toimintamenot	-205 268	-215 927	-108 705	-49,7 %	-109	-109
TOIMINTAKATE	**49 333**	**-3 695**	**-2 150**	**-41,8 %**	**-85**	**-302**
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	**9 460**	**2 150**	**2 150**		**2**	**2**
Korkotulot	8 601	2 000	2 000		2	2
Muut rahoitustulot	1 104	200	200		0	0
Korkomenot	0	0	0		0	0
Muut rahoitusmenot	-246	-50	-50		0	0
VUOSIKATE / TILIKAUDEN TULOS	**58 792**	**-1 545**	**0**		**-83**	**-300**
Siirto / Pohjois-Savon kehittämisrahasto	111 472					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**170 264**	**-1 545**	**0**		**-83**	**-300**
TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT						
Toimintakate % (100 * Toimintakate/Toiminta-tuotot)	1,46	-0,11	-0,06		-2,62	-9,63
Vuosikate / Poistot % (Liitolla ei ole poistoja)						
Taseen kertynyt ylijäämä, 1000 €	1 387	1 385	1 385		1 302	1 003

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

6.3 Talousarvion ja taloussuunnitelman rahoitusosa

	TP 2025	TA 2026 +muu-tos	TA 2027	TS 2028	TS 2029
				1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	58 792	-1 545	0	-83	-300
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	58 792	-1 545	0	-83	-300

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

7. Maksuosuudet vuodelle 2027

7.1 Jäsenkuntien maksuosuudet varsinaiseen toimintaan ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon

Kunta	Maksuunpantua kunnallisveroa vastaava verotettava tulo (€), verovuosi 2024	Jako-osuus %	Varsinainen toiminta Maksuosuusarvio (€) 2027	Pohjois-Savon kehittämisrahasto Maksuosuusarvio (€) 2027
Iisalmi	390 580 100	7,82	**192 583**	**20 703**
Joroinen	87 390 568	1,75	**43 089**	**4 632**
Kaavi	41 286 775	0,83	**20 357**	**2 188**
Keitele	34 339 227	0,69	**16 932**	**1 820**
Kiuruvesi	118 322 385	2,37	**58 341**	**6 272**
Kuopio	2 671 463 093	53,47	**1 317 213**	**141 603**
Lapinlahti	157 312 687	3,15	**77 566**	**8 338**
Leppävirta	177 649 813	3,56	**87 593**	**9 416**
Pielavesi	60 014 831	1,20	**29 591**	**3 181**
Rautalampi	48 643 473	0,97	**23 985**	**2 578**
Rautavaara	19 611 253	0,39	**9 670**	**1 040**
Siilinjärvi	463 070 992	9,27	**228 325**	**24 545**
Sonkajärvi	59 037 297	1,18	**29 109**	**3 129**
Suonenjoki	118 542 130	2,37	**58 449**	**6 283**
Tervo	22 349 547	0,45	**11 020**	**1 185**
Tuusniemi	37 028 540	0,74	**18 258**	**1 963**
Varkaus	401 661 319	8,04	**198 046**	**21 290**
Vesanto	28 708 970	0,57	**14 155**	**1 522**
Vieremä	58 813 682	1,18	**28 999**	**3 117**
Pohjois-Savo	4 995 826 682	100,00	**2 463 282**	**264 807**

Varsinaisen toiminnan ja Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuudet määräytyvät samalla periaatteella. Lopulliset maksuosuudet määräytyvät vuoden 2025 verotustietojen valmistuttua syksyllä 2026, jolloin kuntakohtaiset muutokset ovat mahdollisia.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

7.2 Vapaaehtoiset maksuosuudet Pohjois-Savon AV-tuotantokannustimeen

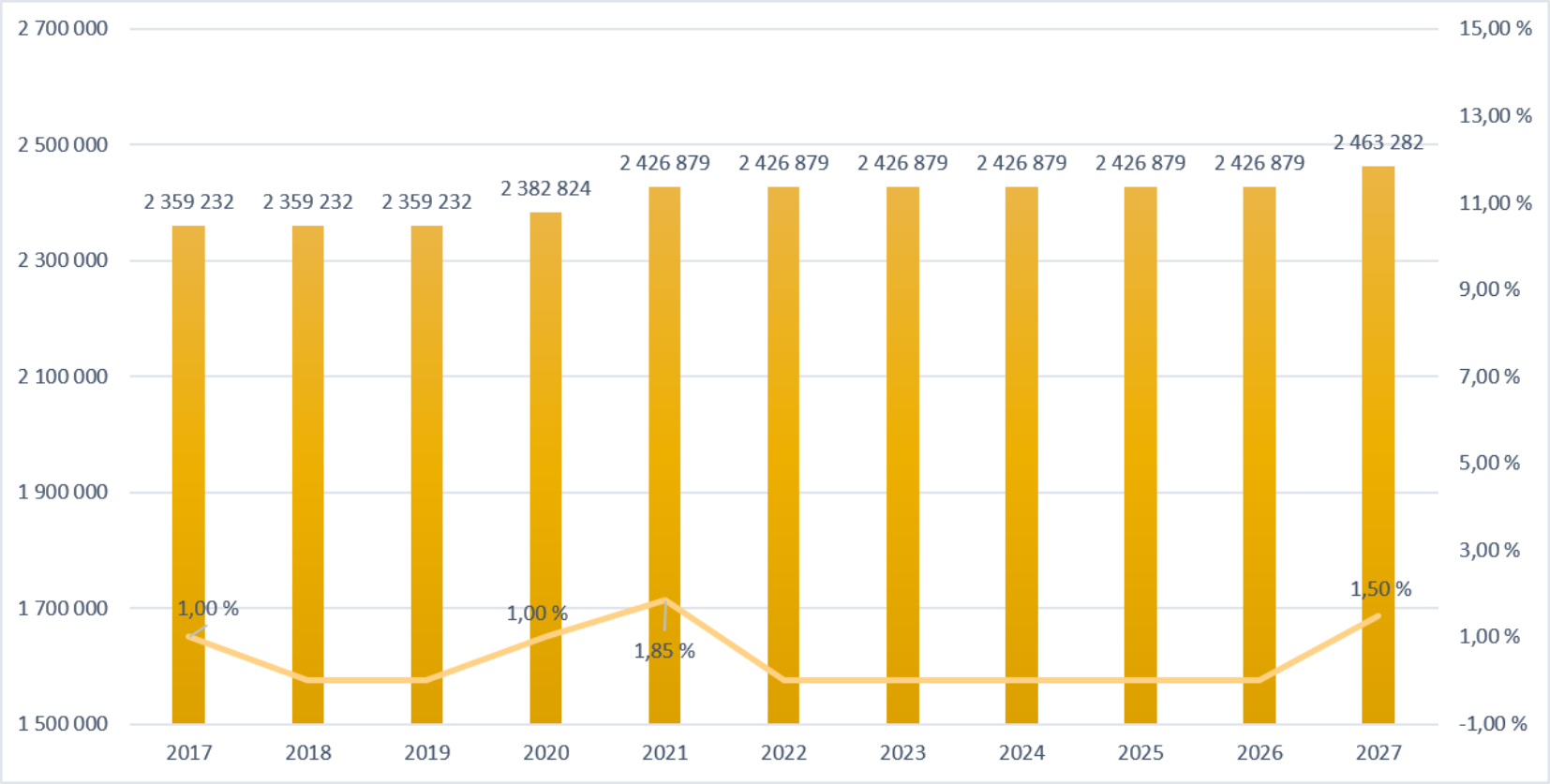
Kunta	Asukasluku 31.12.2025	Rahoitus v. 2027	Rahoitus v. 2028	Rahoitus v. 2029	Yhteensä 2027-2029
Iisalmi	20 205	7 981 €	7 981 €	7 981 €	23 943 €
Joroinen	4 494	1 775 €	1 775 €	1 775 €	5 325 €
Kaavi	2 547	1 006 €	1 006 €	1 006 €	3 018 €
Keitele	1 922	759 €	759 €	759 €	2 278 €
Kiuruvesi	7 255	2 866 €	2 866 €	2 866 €	8 597 €
Kuopio	126 572	49 996 €	49 996 €	49 996 €	149 988 €
Lapinlahti	8 803	3 477 €	3 477 €	3 477 €	10 432 €
Leppävirta	8 924	3 525 €	3 525 €	3 525 €	10 575 €
Pielavesi	3 873	1 530 €	1 530 €	1 530 €	4 590 €
Rautalampi	2 928	1 157 €	1 157 €	1 157 €	3 470 €
Rautavaara	1 398	552 €	552 €	552 €	1 657 €
Siilinjärvi	21 348	8 432 €	8 432 €	8 432 €	25 297 €
Sonkajärvi	3 521	1 391 €	1 391 €	1 391 €	4 172 €
Suonenjoki	6 549	2 587 €	2 587 €	2 587 €	7 761 €
Tervo	1 388	548 €	548 €	548 €	1 645 €
Tuusniemi	2 270	897 €	897 €	897 €	2 690 €
Varkaus	19 433	7 676 €	7 676 €	7 676 €	23 028 €
Vesanto	1 787	706 €	706 €	706 €	2 118 €
Vieremä	3 295	1 302 €	1 302 €	1 302 €	3 905 €
Yhteensä	248 512	**98 162 €**	**98 162 €**	**98 162 €**	**294 487 €**

Kuntakohtaiset rahoitusosuudet Pohjois-Savon AV-tuotantokannustinta varten vuosille 2027–2029 (0,395 € / asukas, 31.12.2025 väestötietojen perusteella).

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8. Liitteet

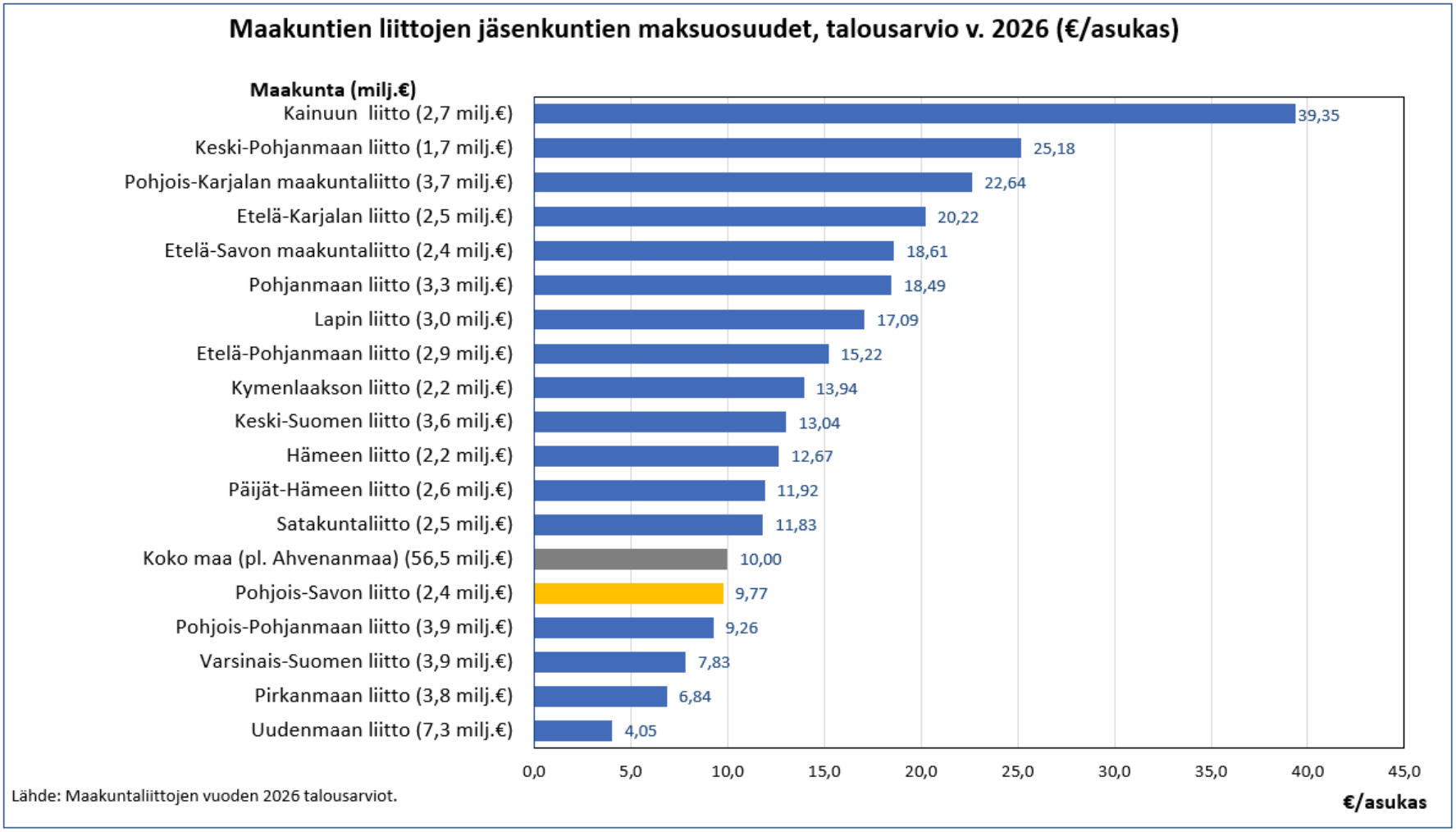
Liite 1 Pohjois-Savon liiton jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys vuosina 2017–2027

2021 Joroisten kunnan siirtyminen Pohjois-Savon maakuntaan kasvatti jäsenkuntien maksuosuuksien kokonaismäärää noin 44 000 eurolla, muiden kuntien maksuosuuksien pysyessä vuoden 2020 tasolla.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Liite 2 Maakuntien liittojen jäsenkuntien maksuosuudet, talousarvio v. 2026

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 25 **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet**

Maakuntahallitus 26.10.2026 § 122

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 25

Asianumero PSL/272/00.01.04.00/2026

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto päättää hyväksyä liitteen mukaiset Pohjois-Savon liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet

Päätöshistoria:

Maakuntahallitus 26.10.2026 § 122

Kuntalain §:n 14 mukaan maakuntavaltuusto päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Perusteissa linjataan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet ja keskeiset periaatteet, tehtävät ja vastuut sekä riskienhallinnan, seurannan ja raportoinin periaatteet.

Pohjois-Savon liiton voimassa olevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty maakuntavaltuustossa 9.6.2014. Perusteet pohjautuvat tuolloin voimassa olleseen lainsäädäntöön, hallintosääntöön ja Kuntaliiton ohjeistukseen.

Pohjois-Savon liiton talousarviossa 2026 on asetettu tavoitteeksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessien kehittäminen, toimintaohjeen päivittäminen ja sisäisten prosessien selkiyttäminen. Osana tavoitteen mukaista kehittämistyötä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on tarkistettu ja ajantasaistettu. Tarkistuksessa on huomioitu voimassa oleva kuntalaki, hallintosääntö sekä Kuntaliiton ohjeistus. Perusteiden rakenne ja keskeinen sisältö säilyvät pääosin ennallaan. Keskeisimmät muutokset koskevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävien ja vastuiden täsmentämistä, riskienhallinnan periaatteiden ajantasaistamista sekä arviointia ja raportointia koskevien kirjausten tarkentamista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Perusteiden hyväksymisen jälkeen päivitetään niitä täydentävä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohje, jossa määritellään tarkemmin käytännön menettelytavat.

Mkj:n ehdotus Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto hyväksyy liitteen mukaiset Pohjois-Savon liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet

Lainsäädäntöperusta ja soveltamisala

Kuntalain ~~13 §:n~~ (410/2015) mukaan **maakuntavaltuuston tulee päättää** kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Maakuntavaltuusto perusteista päättäessään siten sitovasti ohjaa maakuntahallitusta sen hoitaessa hallinnon ja talouden vastuutehtävää sekä toiminnan johtotehtävää. **Keskeinen ohjausväline on hallintosääntö.**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntayhtymän hyvää hallintoa ja johtamista. Ne koskevat ~~kaikkia~~ kuntayhtymän toimielimiä~~, ja tilivelvollisia~~ viranhaltijoita ja henkilöstöä sekä kaikkea kuntayhtymän toimintaa~~., josta kuntayhtymä vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.~~

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kuntayhtymän hallintosäännössä ~~ja johtosäännöissä~~ sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu.

Arvot ja eettiset periaatteet

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua yleisesti hyväksyttyihin arvoihin ja hyvän hallinnon vaatimuksiin. Kuntayhtymän kaikessa toiminnassa painotetaan rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta, tasavertaista kohtelua sekä avoimuutta. Organisaatioissa tulee noudattaa lahjonnanvastaisia periaatteita.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite ja tarkoitus

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kuntayhtymälle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä kuntayhtymän toiminta- ja menettelytapoja, joilla ~~tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät~~ pyritään varmistamaan, että

- kuntayhtymän toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että
- omaisuus ja resurssit turvataan.

Sisäinen valvonta on osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää ja johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Riski on epävarmuuden vaikutus tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta, niin myönteisessä kuin kielteisessäkin mielessä.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla

- tunnistetaan ja kuvataan kuntayhtymän toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

~~Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista. Ne tulee kytkeä johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua.~~ Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytketään osaksi päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa ja tukee johtoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden, asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden arvioinnissa ja kehittämisessä. Sisäisestä tarkastuksesta ohjeistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeessa. ~~Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa ja arvioinnissa tarjoamalla objektiivisen, riippumattoman ja järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintaprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa ohjeistetaan sisäisestä tarkastuksesta tarkemmin.~~

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut

Maakuntavaltuusto päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntayhtymän kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Maakuntahallituksella on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Maakuntajohtaja vastaa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan valmistelusta, ~~järjestämisestä,~~ toimeenpanon~~sta~~ johtamisesta, yhteensovittamisesta ja valvonnasta, toimeenpanon tuloksellisuudesta sekä ~~niistä~~ raportoinnista hyväksyttyjen perusteiden ja ohjeiden mukaisesti.

Päävastuualueiden vastuuhenkilöiden ~~**Johtavien viranhaltijoiden**, erityisesti tilivelvollisten,~~ tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksyttyjen perusteiden ja ohjeiden mukaisesti ~~maakuntajohtajalle tai vastuussa olevalle toimielimelle.~~

Kokonaisvaltainen riskienhallinta ja sisäinen valvonta osana kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää

Sisäisen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää, päätöksentekoa sekä strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa, poikkeamiin reagointia ja suoriutumisen arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee olla kokonaisvaltaista ja sen tulee toteutua kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla. Riskienhallinnan tulee ulottua kaikkiin riskiluokkiin, sekä sisäisiin että ulkoisiin. Käytännössä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. **Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sekä sopimusten hallintana.**

Toimiva sisäinen valvonta myös ehkäisee ja paljastaa väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksinä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kuntayhtymän ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Riskit ja riskienhallinta osana taloussuunnittelu- ja seurantaprosessia

Kuntayhtymän riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä henkilö- ja vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Maakuntahallituksen alaisen toiminnan tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Maakuntahallitus kokoaa näiden perusteella koko kuntayhtymää koskevan riskianalyysin ja menettelytavat merkittävimpien riskien hallitsemiseksi.

Maakuntajohtaja raportoi merkittävistä riskeistä ja riskien hallinnan kehittämisestä osana toiminnan ja talouden seurantaa ja raportointia. Riskienhallinnan toteutus tapahtuu päävastuualueilla, jotka vastaavat prosessiensa riskienhallinnasta ja sen ohjeistamisesta. Päävastuualueet kartoittavat toimintaansa liittyvät riskit ja huolehtivat tarvittavien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta ~~laativat omat riskienhallintasuunnitelmansa oman~~ toiminnan laajuus huomioiden.

Riskienhallinnassa noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Riskit luokitellaan strategisiin, taloudellisiin, toiminnallisiin, sekä henkilö- /vahinkoriskeihin.
2. Riskien kartoituksen keskeinen tarkoitus on tunnistaa riskit, joilla on merkitystä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen sekä henkilöstön turvallisuuden kannalta.
3. Riskit pyritään ensisijaisesti ehkäisemään ja mahdollisuuksien mukaan poistamaan. Jäljelle jääneiden riskien toteutumisen todennäköisyyttä pyritään vähentämään ja vaikutuksia lieventämään sekä varaudutaan riskien toteutumiseen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen. ~~vaikutusten pienentämiseksi sisällytetään riskienhallintasuunnitelmiin toimenpiteet vahinkojen torjumiseksi ja niistä toipumiseksi.~~

Onnistunut riskienhallinta vaatii jokaisen kuntayhtymän palveluksessa olevan henkilön panosta, sillä tunnistamattomia riskejä ei voi hallita.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana osavuosikatsauksissa. Maakuntahallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Maakuntahallituksen selonteko perustuu sen alaisten toimijoiden laatimiin selontekoihin.

Maakuntajohtaja ja päävastuualueiden vastuuhenkilöt raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta, merkittävistä riskeistä sekä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä hyväksyttyjen perusteiden ja ohjeiden mukaisesti. ~~Maakuntahallituksen alaisten toimijoiden tulee käsitellä oman tehtäväalueen selonteko merkittävimmistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.~~ Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon.

Mikäli tilikaudella havaitaan merkittäviä riskejä, tulee maakuntahallituksen alaisten viranhaltijoiden raportoida niistä ja niiden hallintakeinoista välittömästi valvontavastuussa olevalle. Yksittäisellä työntekijällä on myös velvollisuus raportoida esi~~miehelleen~~henkilölleen havaitsemistaan olennaisista riskeistä. Valvontavastuussa olevien tulee raportoinnin perusteella ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Maakuntahallitus antaa raportoinnista tarkemmat ohjeet.

Tilivelvollisuus

Kuntalain ~~75 §:n~~ mukaan tilintarkastuskertomuksessa annetaan mm. lausunto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä sekä mahdollisesta tilivelvolliseen kohdistuvasta muistutuksesta.

Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja niiden jatkuvasta ylläpidosta. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee maakuntavaltuuston arvioitavaksi, häneen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä. ~~Vaikka henkilö ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on tuonnollisesti hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella eikä tilivelvollisaseman puuttuminen vapauta toiminnan valvontavastuusta.~~

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 26 **Hallintosääntömuutos**

Maakuntahallitus 26.10.2026 § 121

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 26

Asianumero PSL/246/00.01.01.00/2022

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto päättää hyväksyä liitteen mukaiset muutokset Pohjois-Savon liiton hallintosääntöön. Muutettu hallintosääntö tulee voimaan, kun maakuntavaltuuston päätös on saanut lainvoiman.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Hallintosääntöluonnos

Päätöshistoria:

Maakuntahallitus 26.10.2026 § 121

Pohjois-Savon liiton hallintosääntöä on tarpeen päivittää lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten, ajantasaisen ohjeistuksen sekä kuntayhtymän toiminnan tarpeiden perusteella. Hallintosääntöön esitettävät muutokset koskevat tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja henkilötietojen käsittelyn järjestämistä sekä sisäistä valvontaa, riskienhallintaa ja sopimusten hallintaa.

Tiedonhallinta, asiakirjahallinto ja henkilötietojen käsittely
Uusi arkistointilaki (529/2026) on 1.7.2026 alkaen korvannut aiemmin voimassa olleen arkistolain (837/1994). Myös julkisen hallinnon tiedonhallintalakia (906/2019) muutetaan ja uutta säännöstä tiedonhallintamallin sisällöstä sovelletaan 1.1.2028 alkaen. Uusi arkistointilaki päivittää arkistointia vastaamaan digitaalista tiedonhallintaa julkishallinnossa.

Sen tavoitteena on yhdenmukaistaa arkistointia koskevat käsitteet ja soveltamisalan julkisuuslain ja tiedonhallintalain kanssa sekä selkeyttää tietosuojalainsäädännön soveltamista tilanteissa, joissa henkilötietoja käsitellään yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Laki tuo arkistoitavien asiakirjojen ja tietoaineistojen arkistollisen arvon määrittämisen perusteet ja menettelyn lain tasolle sekä mahdollistaa sähköisten tietoaineistojen laajemman siirtämisen arkistoon. Kansallisarkiston toimivaltaa

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

vahvistetaan.

Uuden arkistointilain yhteydessä muutetaan myös tiedonhallintalakia kuntayhtymien käytäntöihin vaikuttavalla tavalla: Tiedonhallintamallin on jatkossa sisällettävä tiedot tietoaineiston arkistoinnista, arkistoinnissa käytettävästä tietojärjestelmästä tai tilasta sekä tietoaineiston tuhoamisesta. Muutokselle on 18 kuukauden siirtymäaika. Säilytysajan päättymisen jälkeen tietoaineistot on arkistoitava tai tuhottava viipymättä tietoturvallisella tavalla. Aikarajaa on tiukennettu.

Uuden arkistointilain (529/2026) ja tiedonhallintalain (906/2019) johdosta Pohjois-Savon liiton hallintosääntöön esitetään seuraavat muutokset, jotka on merkitty kursiivilla:

Luku 6
Luvun 6 Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen otsikkoon lisätään termi *henkilötietojen käsittelyn*, jolloin se tulee muotoon *Tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja henkilötietojen käsittelyn järjestäminen.*

44b §:ssä Maakuntahallituksen asiakirjahallinnon tehtävät
maakuntahallituksen asiakirjahallinnon tehtävien osalta täydennetään uuden arkistointilain (529/2026) ja tiedonhallintalain (906/2019) mukaisia tehtäviä ja päivitetään arkistoinnin ja arkistoitavien asiakirjojen ja tietoaineistojen käsitteet vastaamaan lainsäädäntöä Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti.

44b §:ssä Maakuntahallituksen asiakirjahallinnon tehtävät poistetaan kohta: maakuntahallituksen tulee huolehtia arkistolain 7-9 §:n mukaisista velvoitteista korvaamalla se *maakuntahallitus päättää kansallisen arkistotietovarannon käyttöönotosta ja asiakirjojen säilyttämisestä Kansallisarkistossa (14 § ja 21 § uudessa arkistointilaissa 529/2026).*

44b §:ssä Maakuntahallituksen asiakirjahallinnon tehtävät kohdasta 3. poistetaan teksti: päättää tiedonohjaussuunnitelman (AMS, TOS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnanvastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) ja korvataan seuraavalla lauseella: *suunnittelee arkistoinnin toteuttamisen osana tiedonhallintaa varmistaen, että tietoaineisto on muodostettu siten, että niiden sisältämien asiakirjojen ja tietojen säilyvyys ja käytettävyys arkistointitarkoituksessa voidaan varmistaa.*

44b §:ssä Maakuntahallituksen asiakirjahallinnon tehtävät kohta 4. poistetaan teksti: nimeää arkistonmuodostajat ja korvataan se *nimetä liiton arkistoinnista vastaava viranomainen.*

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Lukuun 6 lisätään kokonaan uusi kohta, 44c § Liiton tehtävät rekisterinpitäjänä, koskien liiton tehtäviä rekisterinpitäjänä seuraavasti: *Siltä osin kuin lainsäädännössä rekisterinpitäjän tehtävää ei ole säädetty erikseen toiselle viranomaiselle, liitto toimii rekisterinpitäjänä. Rekisterinpitäjän operatiivisista tehtävistä, kuten tietosuojavastaavan nimeämisestä, tietosuojaa koskevien toimintaperiaatteiden täytäntöönpanosta ja tarvittavien teknisten ja organisatoristen toimenpiteiden toteuttamisesta vastaa maakuntahallitus.*

45 §:ssä Asiakirjahallintoa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät asiakirjahallintoa ja arkistotointa johtavan viranhaltijan tehtävien osalta tarkennetaan terminologiaa uuden arkistointilain ja Kuntaliiton mallin mukaisesti. Poistetaan maininta pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista korvaamalla se arkistoitavista asiakirjoista ja tietoaineistoista. **45 §:n kohtaa 5** täydennetään "*hyväksyy asiakirjahallintoa ja tiedonhallintaa koskevan ohjeen..".*

<u>Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sopimusten hallinta</u>
Kuntalain mukaan maakuntavaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja maakuntahallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Hallintosäännössä tulee lisäksi antaa tarpeelliset määräykset sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta.

Hallintosäännön määräykset on päivitetty voimassa olevan kuntalain ja Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti. Muutoksilla selkeytetään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuita sekä täydennetään sopimusten hallintaa koskevia määräyksiä.

Hallintosääntöön esitetään seuraavat muutokset, jotka on merkitty kursiivilla:

Luku 8
52 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta viimeinen kappale muutetaan muotoon *Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamista, toiminnan ja talouden ohjausta sekä hyvää hallintoa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaa maakuntahallitus kuntalain ja tämän hallintosäännön mukaisesti.*

Luku 9
63 § Hallinnon ja talouden tarkastus sekä sisäinen valvonta ja riskienhallinta poistetaan ja korvataan uusilla 63a § ja 63b §. Muutoksella selkeytetään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuunjakoa sekä täydennetään hallintosääntöä sopimusten hallintaa ja sopimusvalvontaa koskevilla määräyksillä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Lisätään uusi 63a § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut seuraavasti:
Maakuntavaltuusto päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntayhtymän kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Maakuntahallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1. *hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,*
2. *valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan hyväksyttyjen perusteiden ja ohjeiden mukaisesti ja tuloksellisesti,*
3. *antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.*

Maakuntajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon johtamisesta ja yhteensovittamisesta sekä raportoinnista hyväksyttyjen perusteiden ja maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Päävastuualueiden vastuuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan sekä raportoinnista hyväksyttyjen perusteiden ja maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Lisätään uusi 63 b § Sopimusten hallinta seuraavasti:
Maakuntahallitus vastaa kuntayhtymän sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä sekä antaa tarkemmat ohjeet sopimusten hallinnasta.

Maakuntajohtaja ja päävastuualueiden vastuuhenkilöt vastaavat siitä, että vastuualueelleen kuuluvien sopimusten hallinnassa ja valvonnassa noudatetaan maakuntahallituksen antamia ohjeita ja asianmukaista huolellisuutta.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto hyväksyy liitteen mukaiset muutokset Pohjois-Savon liiton hallintosääntöön. Muutettu hallintosääntö tulee voimaan, kun maakuntavaltuuston päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Liitteet Hallintosääntöluonnos

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon liiton hallintosääntö

Maakuntavaltuusto 8.6.2026

Muutokset lukuun 6, 8 ja 9

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

Sisällys

I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen 3
1 luku 3
Toiminta-ajatus ja tehtävät 3
2 luku 3
Johtaminen 3
3 luku 6
Toimielinorganisaatio 6
4 luku 7
Henkilöstöorganisaatio 7
5 luku 8
Toimivalta henkilöstöasioissa 8
6 luku 13
Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen 13
II OSA Talous ja valvonta 14
7 luku 14
Kuntayhtymän talous 14
8 luku 15
Ulkoinen valvonta 15
9 luku 17
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 17
III OSA Valtuusto 17
10 luku 17
Valtuuston toiminta 17
11 luku 18
Maakuntavaltuuston kokoukset 18
Vaalit 24
13 luku 26
Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus 26
IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely 27
14 luku 27
Kokousmenettely 27
15 luku 33
Luottamushenkilöiden palkkiosääntö 33
16 luku 36

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Muut määräykset 36
17 luku 37
Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa 37

VERSIOHISTORIA:

Maakuntavaltuusto 8.6.2026
Maakuntavaltuusto 17.11.2025
Maakuntavaltuusto 13.6.2023
Maakuntavaltuusto 12.12.2022
Maakuntavaltuusto 17.11.2020
Maakuntavaltuusto 8.6.2020

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 luku
Toiminta-ajatus ja tehtävät

1 § Toiminta-ajatus

Pohjois-Savon Liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden eduksi jäsenkuntiensa yhteisenä edunvalvonta-, kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimuskuntayhtymänä.

Toiminnassa noudatetaan sen lisäksi, mitä laissa ja asetuksissa on säädetty ja perussopimuksessa määrätty, tämän hallintosäännön määräyksiä.

2 § Tehtävät

Pohjois-Savon Liiton tehtävänä on:

- Maakunnan edunajamis- ja kehittämistehtävät
- Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain ja asetuksen mukaiset tehtävät
- Alueidenkäyttölain sekä ao. asetuksen mukaiset tehtävät
- Muissa laeissa ja alemman asteisissa säädöksissä maakuntien liitoille erikseen määrätyt tehtävät
- Muut perussopimuksen mukaiset tehtävät

2 luku
Johtaminen

3 § Hallintosäännön soveltaminen ja kuntayhtymän säännöt

Hallintosäännössä määrätään kuntayhtymän hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelystä ellei laissa ole toisin säädetty. Hallintosäännön ohella kuntayhtymän toimintaa ohjataan seuraavilla asiakirjoilla, joihin nähden hallintosääntöä sovelletaan toissijaisena:

- Pohjois-Savon liiton perussopimus
- Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestys
- Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohje
- Pohjois-Savon kehittämisrahaston sääntö

4 § Maakunnan johtamisjärjestelmä

Maakunnan johtaminen perustuu maakuntasuunnitelmaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin. Maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Maakuntajohtaja johtaa maakuntahallituksen alaisena maakunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

5 § Maakuntavaltuusto

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, jonka tehtävistä määrätään kuntalaissa, erityislainsäädännössä ja perussopimuksessa.

Maakuntavaltuusto vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kuntayhtymän päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Maakuntavaltuusto hyväksyy toiminnalliset tavoitteet vuosittain toimintasuunnitelman ja talousarvion käsittelyn yhteydessä sekä hyväksyy alueiden kehittämisestä annetun lain tarkoittamien aluekehittämisohjelmien koko maakuntaa kattavan koonnon, Pohjois-Savon maakuntaohjelman ja maakuntasuunnitelman sekä maakuntakaavat.

6 § Maakuntahallitus

Maakuntahallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Maakuntahallitus valvoo maakunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa maakuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Maakuntahallitus vastaa kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Edustaa kuntayhtymää työnantajana ja vastaa kuntayhtymän henkilöstöpolitiikasta. Huolehtii kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan, sopimushallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Maakuntahallitus voi siirtää edellä tarkoitettuja tehtäviä ja valtuuksia alaisilleen viranhaltijoille.

Maakuntahallituksella on oikeus edelleen siirtää päätöksellään kansallisen kehittämisrahan myöntöä ja takaisinperintää sekä liiton lausuntoja koskevaa päätäntävaltaa maakuntajohtajalle ja määrätä tiedonhallintayksikön vastuussa oleva toimielin tai viranhaltija.

7 § Maakuntahallituksen tehtävät

Maakuntahallituksen tehtävänä on:

1. Johtaa ja valvoa liiton toimintaa sekä seurata sen tuloksellisuutta.
2. Jakaa toimisto päävastuualueisiin ja määrätä 18 §:n tarkoittama työntekijä vastuuhenkilöksi.
3. Hyväksyä muut kuin maakuntavaltuuston toimivaltaan kuuluvat ohjelmat ja suunnitelmat.
4. Hyväksyä ohjelmasopimukset ja antaa lausunnot sekä hoitaa alueiden kehittämisestä annetussa laissa ja asetuksessa määrätyt tehtävät elleivät ne kuulu maakuntavaltuustolle.
5. Hyväksyä talousarvion käyttösuunnitelmat
6. Päättää maakuntavaltuuston asettaman valtuuden rajoissa lyhytaikaisen luoton ottamisesta maksuvalmiuden turvaamiseksi.
7. Päättää kuntayhtymän palveluksessa olevien henkilöiden vakuuttamisesta tai vakuutusta vastaavan turvan järjestämisestä.
8. Päättää kuntayhtymän omaisuuden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta.
9. Päättää asioista, joissa virka- ja työehtosopimuksen määräyksen soveltaminen on sopimuksessa määrätyissä rajoissa jätetty kuntayhtymän harkintaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

10. Valita kuntayhtymän edustajat niihin yhteisöihin, joissa kuntayhtymä on jäsenenä, ellei perussopimuksessa toisin määrätä.
11. Antaa selitys kuntayhtymän päätöksestä tehdyn valituksen johdosta, mikäli maakuntahallitus voi yhtyä maakuntavaltuuston kantaan.
12. Päättää päävastuualueiden vastuuhenkilöiden osallistumis- ja puheoikeudesta maakuntahallituksen kokouksissa.

8 § Maakuntahallituksen kokoukset

Maakuntahallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä viimeistään kuusi päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä.

9 § Esittely maakuntahallituksessa

Maakuntahallituksessa käsiteltävät asiat päätetään esittelystä. Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana. Esittelijänä toimii maakuntajohtaja. Hänen ollessaan estynyt toimii esittelijänä maakuntajohtajan sijainen.

10 § Maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävät

Maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtäviin kuuluu:

1. johtaa toimintastrategian sekä maakuntahallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä maakunnan asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin;
2. vastata maakuntajohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtia maakuntahallituksen ja -valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla; sekä
3. vastata siitä, että maakuntajohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut.

11 § Kuntayhtymän viestintä

Maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista. Maakuntahallitus hyväksyy tiedotusohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista sekä päättää viestinnästä vastaavista viranhaltijoista.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Maakuntahallitus, lautakunnat, työryhmät, maakuntajohtaja sekä päävastuualueiden vastuuhenkilöt huolehtivat, että maakunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon maakunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

3 luku
Toimielinorganisaatio

12 § Kuntayhtymän toimielimet

Kuntayhtymän toimielimiä ovat kuntien edustajainkokous, maakuntavaltuusto, maakuntahallitus, maakuntahallituksen työjaosto ja tarkastuslautakunta. Maakuntavaltuusto ja maakuntahallitus voivat asettaa tarvittaessa muitakin kuntalain mukaisia toimielimiä.

Maakunnassa on alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden ja rakennerahasto-ohjelman toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä. Maakuntahallitus asettaa yhteistyöryhmän aluekehityslainsäädännössä säädettyjen tahojen edustajista. Sen tehtävät määritellään tarkemmin kulloinkin voimassa olevassa laissa alueiden kehittämisestä. Yhteistyöryhmää koskevista tarkemmista määräyksistä säädetään yhteistyöryhmän hyväksymässä työjärjestyksessä, jonka vahvistaa maakuntahallitus.

13 § Toimielinten asettaminen, koko ja toimikausi

Kuntien edustajainkokouksen, maakuntavaltuuston ja -hallituksen asettaminen, koko, järjestäytyminen, tehtävät ja toimikausi määräytyvät kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti. Jäsenkunnat nimeävät kuntien edustajainkokouksen jäsenet perussopimuksessa sovitulla tavalla. Kuntien edustajainkokous valitsee jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Tarkastuslautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat maakuntavaltuuston jäseniä.

Maakuntahallituksella on työjaosto, joka toimii maakuntahallituksen valmistelua tukevana arviointi- ja valmisteluelimenä päävastuualueiden vastuuhenkilöiden rekrytointi- ja palkkausasioissa sekä merkittävien poliittista keskustelua vaativien asioiden valmistelussa. Maakuntahallitus päättää työjaoston jäsenten lukumäärästä ja valitsee työjaoston jäsenet toimikaudekseen. Maakuntahallituksen puheenjohtaja on työjaoston puheenjohtaja.

Työjaosto
-käsittelee päävastuualueiden vastuuhenkilöiden virkojen täyttämistä koskevat valmisteluasiat,
-päättää viran auki julistamisen jälkeen haastatteluun kutsuttavista hakijoista,
-toteuttaa hakijoiden haastattelut ja tarvittaessa muut sovellusarvioinnit,
-tekee kokonaisarvion hakijoista ja valmistelee esityksen virkaan valittavasta henkilöstä,
-valmistelee päävastuualueiden vastuuhenkilöiden palkkauksen muutoksia koskevat asiat.

Maakuntahallitus päättää päävastuualueiden vastuuhenkilöiden valinnasta sekä heidän palkkauksestaan ja palkkauksen muutoksista.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

4 luku
Henkilöstöorganisaatio

14 § Henkilöstö- ja vastuualueorganisaatio

Toimiston organisaatio jaetaan päävastuualueisiin. Toimiston organisaatio järjestetään niin, että se johtaa kullakin päävastuualueella toiminta-ajatuksen ja toimintasuunnitelmien mukaisten tulosten saavuttamiseen mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti.

Tämän varmistamiseksi huolehditaan toiminnan suunnitelmallisuudesta, seurannasta ja sisäisten palvelujen ajanmukaisuudesta sekä riittävistä yhteyksistä luottamushenkilöhallintoon, jäsenkuntiin, eri sidosryhmiin ja muihin maakunnan kehittämiseen vaikuttaviin tahoihin.

15 § Toimiston tehtävät

Käytännön toiminnasta vastaa maakuntahallituksen alaisuudessa toimiva toimisto, jonka työtä johtaa maakuntajohtaja.

Toimiston tehtävänä on huolehtia liiton toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta perussopimuksen, muiden johtosääntöjen ja tämän hallintosäännön määräysten mukaisesti.

16 § Maakuntajohtaja

Maakuntajohtaja johtaa maakuntahallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Maakuntajohtaja vastaa asioiden valmistelusta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Maakuntajohtaja seuraa kuntayhtymän toimialaan liittyvien asioiden ja hankkeiden kehitystä valtakunnan tasolla ja kehittää kuntayhtymän toimialaan liittyvää toimintaa.

17 § Maakuntajohtajan tehtävät

1. Huolehtia vuosittaisen toimintasuunnitelman tavoitteen asettelusta ja tuloksellisesta toiminnasta.
2. Tehdä alueiden kehittämisestä annetun lainsäädännön ja asetusten tarkoittamat kansallisen kehittämisrahoituksen myöntämispäätökset annettujen valtuuksien rajoissa ja saattaa päätökset maakuntahallituksen tiedoksi.
3. Antaa sellaiset maakunnan kehittämiseen ja alueiden käyttöön liittyvät lausunnot, joissa käsiteltäviin asioihin voidaan antaa hyväksyttyjen ohjelmien, suunnitelmien ja maakuntakaavan mukainen kanta, mikäli lausuntojen antamista ei ole määrätty muiden toimielinten tai viranhaltijoiden tehtäväksi: lausunnot saatetaan maakuntahallituksen tietoon.
4. Huolehtia liiton tiedotustoiminnasta ja sidosryhmäsuhteista.
5. Muodostaa avukseen johtoryhmä ja tarvittaessa muita työryhmiä.
6. Seurata kuntayhtymän toimialaan liittyvien asioiden ja hankkeiden kehitystä valtakunnan tasolla ja kehittää kuntayhtymän toimialaan kuuluvaa toimintaa sekä edunajamista.
7. Päättää kuntayhtymälle osoitetun arvopostin ja muiden arvolähetysten kuittaajat ja vastaanottajat.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8. Päättää muualla hallintosäännössä maakuntajohtajalle tai muille viranhaltijoille määrätyistä asioista ja pitää tällaisista päätöksistä kirjaa.
9. Suorittaa muut maakuntahallituksen määräämät tehtävät.
10. Maakuntajohtaja voi siirtää edellä mainittuja tehtäviään vastuualueiden vastuuhenkilöille.

18 § Päävastuualueiden vastuuhenkilöt

Maakuntahallituksen vahvistamien päävastuualueiden vastuuhenkilöinä toimivat suunnittelujohtaja, aluekehitysjohtaja ja hallintojohtaja tai muu maakuntahallituksen määräämä työntekijä/viranhaltija.

Vastuuhenkilöiden tehtävänä on:
1. Huolehtia vastuualueensa toiminnasta, asioiden valmistelusta ja täytäntöön panosta.
2. Suorittaa muut maakuntahallituksen ja maakuntajohtajan määräämät tehtävät.

Aluekehityksen vastuualue vastaa maakunnan suunnitteluprosesseista ja aluekehitysrahoituksesta.

Alueidenkäytön vastuualue vastaa maakuntakaavan prosessista sekä liikennejärjestelmäsuunnittelusta.

Hallinnon vastuualue vastaa toimielintyöskentelystä, hallinnon tukipalveluista sekä yhteisten palvelujen koordinoinnista ja organisaatio-ohjauksesta.

Maakuntahallitus päättää vastuualueiden muista tehtävistä ja tehtävien hoidon järjestämisestä siltä osin kuin niistä ei ole lainsäädännössä tai tässä hallintosäännössä määrätty.

5 luku
Toimivalta henkilöstöasioissa

19 § Maakuntahallituksen yleistoimivalta

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä hallintosäännössä, toimivalta on maakuntahallituksella.

20 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä virkanimikkeen muuttamisessa

Maakuntavaltuusto päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta.

21 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Maakuntahallitus päättää viran muuttamisesta työsuhteeksi.

22 § Henkilöstön valinta

Maakuntajohtajan valitsee maakuntavaltuusto.

Päävastuualueiden vastuuhenkilöt valitsee maakuntahallitus.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Maakuntahallitus nimittää maakuntajohtajan sijaisen. Maakuntajohtaja päättää muista sijaisjärjestelyistä.

Maakuntajohtaja valitsee muut pysyvään ja määräaikaiseen virka- tai työsuhteeseen tulevat viranhaltijat/työntekijät.

23 § Henkilöstön ero ja irtisanoutuminen

Kuntayhtymän viranhaltijan tai työsopimussuhteisen työntekijän irtisanoutuessa eron myöntää maakuntajohtaja.

Kuntayhtymän viranhaltijan tai työsopimussuhteisen työntekijän irtisanoo se viranomainen, jolla on oikeus ottaa hänet palvelukseen.

24 § Virkamääräysten ja työsopimusten allekirjoittaminen

Virkamääräykset ja työsopimukset allekirjoittaa hallintojohtaja.

25 § Viranhaku

Viran julistaa haettavaksi maakuntahallitus. Toimen julistaa haettavaksi se, jonka tehtävänä on valita työntekijä avoinna olevaan toimeen.

26 § Henkilöstön kelpoisuusehdot

Kelpoisuusehtona kuntayhtymän virkoihin ja tehtäviin vaaditaan:

Maakuntajohtajalta vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto sekä käytännön kokemus kuntayhtymän toimialaan kuuluvissa tehtävissä.

Päävastuualueen vastuuhenkilöltä vaaditaan tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja käytännön kokemus toimialansa tehtävistä.

Muilta viranhaltijoilta vaaditaan sellainen pätevyys ja kokemus, jollaisen maakuntahallitus kulloinkin harkitsee tarkoituksenmukaiseksi ottaen huomioon maakuntavaltuuston päätöksen viran perustamisesta sekä ne työtehtävät, joihin henkilöä tarvitaan.

Edunajamis-, kehittämis-, suunnittelu-, asiantuntija- ja tutkimustehtäviin päätoimisesti osallistuvalta henkilöstöltä vaaditaan tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto ja käytännön kokemus toimialaan liittyvistä tehtävistä.

27 § Palkkaus

Palvelussuhteeseen ottava viranomainen päättää valittavan henkilön palkan voimassa olevien palkkausohjeiden mukaisesti. Maakuntajohtajan palkka määritellään Pohjois-Savon liiton ja maakuntajohtajan välillä solmittavassa johtajasopimuksessa, jonka hyväksyy maakuntahallitus.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

28 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Virkasuhteeseen voidaan ottaa henkilö vain julkisella menettelyllä. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain perusteiden täyttyessä voidaan virkasuhteeseen ottaa henkilö myös ilman hakumenettelyä.

Työsopimussuhteisten osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä virkasuhteisten osalta on säädetty.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää koeajan määräämisestä. Työsuhteeseen ottava viranomainen voi sopia koeajasta.

29 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Maakuntavaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin maakuntahallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteen ottamisesta päättänyt viranomainen.

30 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista eikä varalle ole valittu toista henkilöä, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa edelleen olevan voimassa.

31 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen päättää viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää maakuntahallitus.

32 § Virkavapaus ja työloma

Jollei 33 §:stä muuta johdu, maakuntahallitus päättää alaisensa henkilöstön virkavapaudesta ja työloman myöntämisestä.

Sijaisen määrää tarvittaessa se viranomainen, joka myöntää virkavapauden tai työloman. Sama viranomainen päättää myös sijaisen palkkauksesta.

33 § Viranhaltijoiden ratkaisuvalta henkilöstöasioissa

Maakuntajohtaja ratkaisee alaisiaan koskevat seuraavat henkilöstöasiat:

1. myöntää sellaisen virkavapauden ja työloman, jonka saamiseen viranhaltijalla tai työntekijällä on lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen tai virkasäännön nojalla ehdoton oikeus,
2. myöntää harkinnanvaraisen virkavapauden ja työloman enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan, mikäli harkittavaksi ei tule virkavapauden tai työloman ajalta maksettavan palkan määrää,
3. antaa alaiselleen viranhaltijalle ja työntekijälle virkamatkamääräyksen

Maakuntajohtaja voi siirtää edellä mainittuja tehtäviä päävastuualueiden vastuuhenkilöille.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Päävastuualueen vastuuhenkilö määrää tarvittaessa henkilöstön lisä-, yli-, lauantai- tai sunnuntaityöhön.

Päävastuualueen vastuuhenkilö päättää alaisensa henkilökunnan säännöllisen työajan ulkopuolella tehtävästä työstä, sekä joko raha- tai vapaa-aikakorvauksesta em. työstä.

Palvelulisäpäätökset tekee hallintojohtaja.

Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen, paikallisen virka- ja työ ehtosopimuksen tekeminen ja työnantajan kannan vahvistaminen

1. Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää maakuntajohtaja.
2. Paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemisestä kunnallisen pääsopimuksen ja valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten sallimissa rajoissa päättää maakuntajohtaja.
3. Työnantajan kannan erimielisinä päättyneiden virka- ja työehtosopimusten tulkintaa ja soveltamista koskevien neuvottelujen osalta päättää maakuntajohtaja.

34 § Vuosilomat

Maakuntahallitus päättää maakuntajohtajan yli viisi päivää kestävästä vuosilomasta. Maakuntahallituksen puheenjohtaja hyväksyy enintään viiden päivän kestävät vuosilomat.

Vuosilomat hyväksyy päävastuualueiden vastuuhenkilöiden osalta maakuntajohtaja ja kukin päävastuualueen vastuuhenkilö oman henkilöstönsä osalta.

35 § Viranhaltijoiden ratkaisuvalta muissa asioissa

Maakuntajohtaja päättää päävastuualueiden jakamisesta tulosyksiköihin.

Suunnittelujohtaja antaa Pohjois-Savon liiton puolesta lausunnot maa-ainesten ottamisesta sekä maakuntakaavan mukaisista yleis- ja asemakaavoista, joihin annetaan ohjaavaa palautetta.

Aluekehitysjohtaja ratkaisee Alue- ja rakennepolitiikan ohjelman päätökset ja saattaa päätökset maakuntahallituksen tiedoksi. Lisäksi aluekehitysjohtaja päättää maakuntahallituksen ja maakuntajohtajan rahoituspäätöksiin liittyvistä pienistä muutoksista seuraavasti: toteutusajan muuttaminen, kustannus- ja rahoitusrakenteen muuttaminen muuttamatta kokonaiskustannuksia ja rahoitusta, kustannusarvion pienentäminen maakuntajohtajan tekemän viimeisimmän kansallisen rahoituksen lisärahoituspäätöksen jälkeen, mikäli siihen on perusteltua tarvetta.

36 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää maakuntajohtaja.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

37 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Maakuntahallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä maakuntajohtajalta sekä maakuntajohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Maakuntajohtaja päättää hallintojohtajan esittelystä terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kunnallisen viranhaltijalain nojalla sekä määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

38 § Virantoimituksesta pidättäminen

Maakuntavaltuusto päättää maakuntajohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä ennen päättävän toimielimen kokousta päättää maakuntavaltuuston puheenjohtaja.

Muun viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää virkaan ottanut viranomainen. Muun viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä päättää maakuntajohtaja.

39 § Virka- tai työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virka- tai työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottanut viranomainen.

40 § Lomauttaminen

Maakuntahallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan tai työntekijän lomauttamisesta päättää palvelussuhteeseen ottanut viranomainen.

41 § Palvelussuhteen päättäminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkautumisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

42 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen ja palkan takaisinperiminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain nojalla maksettavista korvauksista päättää virkaan ottanut viranomainen.

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää virkaan ottanut viranomainen.

43 § Henkilökohtaiset lisät

Maakuntajohtaja päättää henkilöstölle myönnettävästä henkilökohtaisesta palkanlisästä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

6 luku
Tiedonhallinnan asiakirjahallinnon ja henkilötietojen käsittelyn järjestäminen

44 a § Maakuntahallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Maakuntahallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4.2 §:n vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. Vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta (tiedonhallintamalli 5 §), muutosvaikutusten arviointi (5 §) ja asiakirjajulkisuutta koskevakuvaus (28 §),
2. Vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. Vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteentoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta (2 §:n 13 kohta, 5 §, 12–17 §, 22 - 24 §) ja
4. Vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä (21 §, 25–27 §).

44 b § Maakuntahallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Maakuntahallitus vastaa siitä, että arkistoinnin ~~asiakirjahallinnon ohjeistus~~, vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty liiton viranomaisen ~~eri~~ tehtävissä. ~~sekä huolehtii arkistolain 7 – 9 §:n mukaisista velvoitteista:~~

Maakuntahallitus päättää kansallisen arkistotietovarannon käyttöönotosta ja asiakirjojen säilyttämisestä Kansallisarkistossa (14 § ja 21 § uudessa arkistointi laissa).

Maakuntahallituksen tulee huolehtia arkistointilain mukaisista velvoitteista:

1. määrätä liiton asiakirjahallintoa, arkistointia, ~~arkistotointa~~ ja arkiston muodostumista johtava~~n~~ viranhaltija~~n~~,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen ~~asiakirjahallinnosta vastaavien~~ vastuuhenkilöiden tehtävistä ja
3. ~~päättää tiedonohjaussuunnitelman (AMS, TOS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnanvastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä~~ suunnittelee arkistoinnin toteuttamisen osana tiedonhallintaa varmistaen, että tietoaineisto on muodostettu siten, että niiden sisältämien asiakirjojen ja tietojen säilyvyys ja käytettävyys arkistointitarkoituksessa voidaan varmistaa
4. ~~nimeää arkistonmuodostajat.~~ nimetä liiton arkistoinnista vastaava viranomainen.

44 c § Liiton tehtävät rekisterinpitäjänä

Siltä osin kuin lainsäädännössä rekisterinpitäjän tehtävää ei ole säädetty erikseen toiselle viranomaiselle, liitto toimii rekisterinpitäjänä. Rekisterinpitäjän operatiivisista tehtävistä, kuten tietosuojavastaavan nimeämisestä, tietosuojaa koskevien toimintaperiaatteiden täytäntöönpanosta ja tarvittavien teknisten ja organisatoristen toimenpiteiden toteuttamisesta vastaa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

45 § Asiakirjahallintoa ja arkistointia ~~arkistotointa~~ johtavan viranhaltijan tehtävät ~~(mallisääntö 58 §)~~

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa maakuntahallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa ~~pysyvästi säilytettävistä~~ liiton arkistoitavista ~~asiakirjatiedoista~~ asiakirjoista ja tietoaineistoista sekä lisäksi:

1. Vastaa maakuntahallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta ~~2.~~
2. Ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana liiton tiedonhallintaa.
3. Hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen.
4. Vastaa ~~keskus~~arkistosta ja arkistoitavista asiakirjoista ~~pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista~~ sekä tietoaineistoista.
5. Laatii ja hyväksyy asiakirjahallintoa ja tiedonhallintaa koskevan ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti. ~~sekä~~
6. Huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

II OSA Talous ja valvonta
7 luku
Kuntayhtymän talous

46 § Talousarvion täytäntöönpano
Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot.

Maakuntahallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Maakuntahallitus voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

47 § Talousarvion muutokset
Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä maakuntavaltuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida maakuntavaltuustolle tehdä.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

48 § Käyttöomaisuuden myynti
Käyttöomaisuuden myymisestä ja vuokraamisesta päättää maakuntavaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti maakuntahallitus.

Irtaimen omaisuuden sekä osakkeiden ja osuuksien myynnissä maakuntahallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille.

49 § Poistosuunnitelman hyväksyminen
Suunnitelmapoistojen perusteet hyväksyy maakuntavaltuusto. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Maakuntavaltuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta maakuntahallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Maakuntahallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

50 § Rahatoimen hoitaminen
Maakuntavaltuusto päättää lainan ottamista sekä lainan antamista ja muuta sijoitustoimintaa koskevista periaatteista. Talousarvion ja –suunnitelman hyväksymisen yhteydessä maakuntavaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Muista rahoitukseen liittyvistä asioista päättää maakuntahallitus.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Maakuntahallitus voi siirtää lainan ottamisen ja sijoitustoimintaa koskevaa toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille.

51 § Maksujen määrääminen

Maakuntavaltuusto päättää maksujen yleisistä perusteista. Maksuista ja niiden yksityiskohtaisista perusteista päättää maakuntahallitus.

Maakuntahallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

8 luku
Ulkoinen valvonta

52 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Pohjois-Savon liiton hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän hallintosäännön mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ~~on~~ ~~johtamisen apuväline~~ ovat osa kuntayhtymän johtamista, toiminnan ja talouden ohjausta sekä hyvää hallintoa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaa maakuntahallitus kuntalain ja tämän hallintosäännön mukaisesti.

53 § Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat maakuntavaltuuston jäseniä.

54 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Lautakunnan kokouksissa tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus olla läsnä lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Maakuntahallitus ei voi määrätä edustajaa lautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Esittelijästä päättää lautakunta.

55 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi, mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

56 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

57 § Tilintarkastajan valinta

Maakuntavaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden JHTT-tilintarkastajan ja yhden JHTT-varatilintarkastajan tai JHTT-yhteisön.

58 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

59 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

60 § Tilintarkastajan ilmoitukset

Tilintarkastaja ilmoittaa tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnalle sen määräämällä tavalla. Kuntalain 123 §:n 3 momentin tarkoittamat ilmoitukset lautakunnalle tehdään kirjallisina lautakunnan puheenjohtajalle. Maakuntahallitukselle annettavat ilmoitukset tehdään kirjallisena maakuntahallituksen puheenjohtajalle ja maakuntajohtajalle.

61 § Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomuksessa on kuntalain 125 §:ssä mainitun lisäksi esitettävä lausunto 123 §:n 1 momentin mukaisista asioista. Kertomuksessa esitetään myös muut tilintarkastajan tarpeellisiksi katsomat asiat.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

62 § Tarkastuslautakunnan valmistelu maakuntavaltuustolle

Lautakunta antaa maakuntavaltuustolle vähintään kahta viikkoa ennen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyä arvionsa maakuntavaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna. Lautakunta esittää arvionsa myös tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista sekä asianomaisten niistä antamista selityksistä ja maakuntahallituksen lausunnosta. Lautakunta esittää valtuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

9 luku
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

~~63 § Hallinnon ja talouden tarkastus sekä Sisäinen valvonta ja riskien hallinta~~

~~Maakuntavaltuusto päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntayhtymän kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.~~

~~Maakuntahallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.~~

~~Maakuntajohtaja vastaa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanosta ja valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti.~~

~~Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti maakuntajohtajalle tai vastuussa olevalle toimielimelle.~~

63a § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut

Maakuntavaltuusto päättää kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntayhtymän kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Maakuntahallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan hyväksyttyjen perusteiden ja ohjeiden mukaisesti ja tuloksellisesti,
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, keskeisistä johtopäätöksistä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Maakuntajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon johtamisesta ja yhteensovittamisesta sekä raportoinnista hyväksyttyjen perusteiden ja maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

Päävastuualueiden vastuuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan sekä raportoinnista hyväksyttyjen perusteiden ja maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

63 b § Sopimusten hallinta
Maakuntahallitus vastaa kuntayhtymän sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä sekä antaa tarkemmat ohjeet sopimusten hallinnasta.

Maakuntajohtaja ja päävastuualueiden vastuuhenkilöt vastaavat siitä, että vastuualueelleen kuuluvien sopimusten hallinnassa ja valvonnassa noudatetaan maakuntahallituksen antamia ohjeita ja asianmukaista huolellisuutta.

III OSA Valtuusto

10 luku

Valtuuston toiminta

64 § Maakuntavaltuuston toiminnan järjestelyt

Maakuntavaltuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle maakuntahallituksen puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes maakuntavaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Maakuntavaltuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa.

Maakuntavaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa maakuntavaltuuston puheenjohtaja, jollei maakuntavaltuusto toisin päätä.

Maakuntavaltuuston kokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerin tehtävistä huolehtii hallintojohtaja tai hänen sijaisekseen määrätty.

65 § Valtuustoryhmän muodostaminen

Valtuutetut voivat valtuustotyöskentelyä varten muodostaa valtuustoryhmiä.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava maakuntavaltuustolle kirjallinen ilmoitus, joka on kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen allekirjoitettava. Ilmoitus jätetään maakuntavaltuuston puheenjohtajalle.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

66 § Valtuustoryhmään liittyminen sekä siitä eroaminen tai erottaminen

Liittymisestä valtuustoryhmään ja siitä eroamisesta valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti maakuntavaltuustolle. Liittymisilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti maakuntavaltuustolle.

67 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

11 luku
Maakuntavaltuuston kokoukset

68 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Maakuntavaltuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata maakuntavaltuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Maakuntavaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Maakuntahallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

69 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa maakuntavaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kutsu maakuntavaltuuston kokoukseen on vähintään 14 päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kokouksesta on annettava yleisesti tieto jäsenkuntien julkisten kuulutusten ilmoitustauluilla. Samassa ajassa kokouksesta on tiedotettava maakunnan liiton verkkosivuilla.

70 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset maakuntavaltuuston päätöksiksi, on lähetettävä kokouskutsun yhteydessä, jolleivat erityiset syyt ole esteenä.

71 § Kokouksesta tiedottaminen

Maakuntavaltuuston kokouksen ajasta ja paikasta tiedotetaan ennen kokousta niissä tiedotusvälineissä, joissa maakuntavaltuusto on päättänyt kokouksistaan ilmoittaa.

Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

72 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin maakuntahallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

Esityslistat toimitetaan kaikille valtuutetuille ja varavaltuutetuille tallentamalla se heidän saatavilleen tietojärjestelmään tai julkaisemalla maakuntaliiton verkkosivuilla.

73 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

74 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille on kuitenkin pyrittävä antamaan tieto jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

75 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka on estynyt hoitamasta valtuutetun tointaan tai joka on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa, on viipymättä ilmoitettava asiasta maakuntavaltuuston puheenjohtajalle. Puheenjohtajalle tehtävä ilmoitus voidaan jättää myös maakuntavaltuuston sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan perussopimuksen 14 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen varajäsen.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun ja muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys maakuntavaltuuston ratkaistavaksi.

76 § Maakuntahallituksen edustus maakuntavaltuuston kokouksessa

Maakuntahallituksen puheenjohtajan ja maakuntajohtajan on oltava läsnä maakuntavaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Maakuntahallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

77 § Nimenhuuto

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla.

Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko maakuntavaltuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

78 § Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut

Läsnä oleviksi katsotaan valtuutetut ja varavaltuutetut, jotka ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita muuten ei ole todettu poissa oleviksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Kun varahenkilö osallistuu kokoukseen ja asianomainen varsinainen valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee varsinainen valtuutettu välittömästi varahenkilön tilalle.

Puheenjohtaja voi toimittaa kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä uuden nimenhuudon, jos se läsnä olevien toteamiseksi on tarpeen.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

79 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä on säädetty kuntalain 102 §:ssä.

80 § Puheenjohdon luovuttaminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Puheenjohtaja voi tarvittaessa maakuntavaltuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

81 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

82 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat esitellään maakuntavaltuustolle esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei maakuntavaltuusto toisin päätä.

Käsittelyn pohjana (pohjaehdotuksena) on maakuntahallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Jos maakuntahallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin maakuntavaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta.

83 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron maakuntahallituksen puheenjohtajalle, maakuntajohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, jos käsitellään asianomaisten toimielinten valmistelemia asioita; sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 10 minuuttia ja muu puheenvuoro 5 minuuttia.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

84 § Puheenvuorojen käyttäminen

Puheenvuoron saaneen on puhuttava paikaltaan tai puhujakorokkeelta.

Puhujan on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa. Jos hän siitä poikkeaa, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata huomautusta, puheenjohtajan on kiellettävä häntä jatkamasta puhettaan.

85 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian asiallisen käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta ja siitä on tehtävä päätös ennen kuin keskustelua itse asiasta jatketaan. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn; jos se hylätään, jatkuu käsittely.

Asia, joka esitetään ensimmäisen kerran maakuntavaltuustolle eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista sitä pyytää. Muussa tapauksessa asian pöydällepanosta päätetään äänten enemmistöllä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

86 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja julistaa keskustelun päättyneeksi. Tämän jälkeen hänen on esitettävä maakuntavaltuustoon hyväksyttäväksi selostus keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista.

Ehdotusta, jota ei ole kannatettu tai joka on tehty vaihtoehtoisena taikka ehdotusta, joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei oteta äänestettäväksi. Pohjaehdotus otetaan kuitenkin äänestettäväksi, vaikka sitä ei olisi kannatettu.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

Jollei ole muita äänestykseen otettavia ehdotuksia kuin pohjaehdotus, puheenjohtajan on julistettava se maakuntavaltuuston päätökseksi.

87 § Äänestystapa

Äänestys on toimitettava avoimesti. Jos äänestys on toimitettu muulla tavalla kuin nimenhuudolla tai äänestyskoneella, äänestys on vaadittaessa tai puheenjohtajan katsoessa sen selvyyden vuoksi tarpeelliseksi toimitettava uudelleen nimenhuudolla tai äänestyskoneella.

88 § Äänestysjärjestys

Jos ehdotuksista on äänestettävä, puheenjohtaja esittää maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen, jota laadittaessa on otettava huomioon, että:

1. ensiksi asetetaan äänestettäväksi pohjaehdotuksesta kaksi eniten poikkeavaa ehdotusta. Niistä voittanut asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan, ja näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan;
2. jos asia koskee määrärahan myöntämistä, asetetaan ensin äänestettäväksi määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä; sekä
3. jos ehdotus on sellainen, että sen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen on hyväksymisestä tai hylkäämisestä äänestettävä erikseen.

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

89 § Toivomusponsi

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen maakuntavaltuusto voi hyväksyä maakuntahallitukselle osoitettavan toivomusponnen, jonka tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa maakuntavaltuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa tai laajentaa sitä.

90 § Pöytäkirja

Maakuntavaltuuston pöytäkirjasta noudatetaan soveltuvin osin, mitä pöytäkirjasta hallintosäännössä määrätään.

91 § Pöytäkirjan tarkastus

Maakuntavaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei maakuntavaltuusto asian kohdalla toisin päätä.

92 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

12 luku
Vaalit

93 § Yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Ääniä voidaan antaa jokaiselle vaalissa kysymykseen tulevalle ehdokkaalle, vaikkei häntä olisi keskustelussa ehdotettu tai kannatettu.

94 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

Toimitettaessa enemmistövaali suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei maakuntavaltuusto toisin päätä.

95 § Suhteellinen vaali

Maakuntavaltuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Maakuntavaltuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii maakuntavaltuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei maakuntavaltuusto toisin päätä.

96 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Maakuntavaltuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava maakuntavaltuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

97 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden valtuutetun allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa sen maakuntavaltuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 116 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

98 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, maakuntavaltuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa on virheellisyys, annetaan asiamiehelle tilaisuus sen korjaamiseen vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on asiamiehen toimittaman ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana kahdella tai useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

99 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Sitten kun edellä 116 §:ssä mainittuja oikaisuja varten varattu määräaika on päättynyt, vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ehdokaslistojen yhdistelmä on pantava ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista maakuntavaltuuston istuntohuoneeseen nähtäväksi ja maakuntavaltuustolle julkiluettava.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

100 § Vaalitoimitus

Kunkin valtuutetun on nimenhuudon määräämässä järjestyksessä annettava maakuntavaltuuston puheenjohtajalle äänestyslippu, johon hän on merkinnyt äänestämänsä ehdokaslistan numeron.

101 § Vaalituloksen toteaminen ja äänestyslippujen säilyttäminen

Nimenhuudon päätyttyä maakuntavaltuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja toteaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka ilmoittaa vaalin tuloksen maakuntavaltuustolle.

Vaalissa annetut äänestysliput on säilytettävä, kunnes päätös vaalissa, jossa niitä on käytetty, on saanut lainvoiman. Sama koskee arvonnassa käytettyjä lippuja. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, ne on säilytettävä suljetussa päällyksessä.

13 luku
Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

102 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Maakuntavaltuusto voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähetekeskustelu siitä, miten asia on valmisteltava.

Maakuntahallituksen on vuosittain kesäkuun loppuun mennessä esitettävä maakuntavaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja maakuntahallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita maakuntavaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Maakuntavaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

103 § Kyselytunti

Valtuutetullaonoikeus esittää maakuntahallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kahden minuutin pituisia kysymyksiä kuntayhtymänhallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, jollei valtuusto toisin päätä. Kyselytuntion julkinen.

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Maakuntahallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päätä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään kolmekymmentä päivää ennen maakuntavaltuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

104 § Maakuntahallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä maakuntahallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta.

Maakuntahallituksen on vastattava kysymykseen seuraavassa maakuntavaltuuston kokouksessa.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta tutkimaan kysymyksessä tarkoitettua asiaa, maakuntavaltuuston on päätettävä tästä. Muuta päätöstä ei kysymyksen johdosta saa tehdä.

IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely

14 luku
Kokousmenettely

105 § Luvun määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan maakuntavaltuustoa lukuun ottamatta kuntayhtymän toimielimissä.

106 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Maakuntahallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

107 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti yksittäisen asian tai täytäntöönpanoon liittyvän asian käsittelemistä varten.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

108 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimi-elimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

109 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin pitää kokouksensa päättämänään aikana ja paikassa.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustelluista syystä peruuttaa kokouksen.

110 § Kokouksen koollekutsuminen

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

111 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

112 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

113 § Jatkokokous

Jos kokousasioita ei ole saatu siinä kokouksessa käsitellyiksi, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille on kuitenkin pyrittävä antamaan tieto jatkokokouksesta.

114 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

115 § Kokouksen pitäminen

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Asiat käsitellään esityslistan/asialistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

116 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.
Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

117 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

118 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

119 § Läsnäolo toimielinten kokouksissa

Kuntayhtymän eri toimielinten kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- tai puheoikeus:

- maakuntahallituksen kokouksessa maakuntavaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalle
- muun toimielimen kokouksessa maakuntahallituksen puheenjohtajalla ja maakuntajohtajalla

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

120 § Maakuntahallituksen edustus muissa toimielimissä

Maakuntahallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös maakuntahallituksen varajäsen tai maakuntajohtaja.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

8.6.2026

121 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa pääsääntöisesti viranhaltijan esittelystä.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päätä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

Esittelijästä määrätään asianomaisen toimielimen johtosäännössä/toimielimen erillisellä päätöksellä. Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty.

122 § Esteellisyyden toteaminen

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Toimielimen puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

123 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

124 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

125 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

126 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

127 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 10 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 11 luvussa.

128 § Pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen

Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimielimen päättämänä aikana ja paikassa siten kuin siitä vähintään yhtä päivää aiemmin on ilmoitettu.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

toimielimen nimi;
merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä);
kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
kokouspaikka;
läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä; sekä
kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

asiaotsikko;
selostus asiasta;
päätösehdotus;

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

esteellisyys;
tehdyt ja kannatetut ehdotukset;
äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta;
vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos;
päätöksen toteaminen; sekä
eriävä mielipide

3) laillisuustietoina:
salassapitomerkinnät;
oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus;
puheenjohtajan allekirjoitus;
pöytäkirjanpitäjän varmennus;
merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta; sekä
merkintä nähtävänä pidosta, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valituskirjaan on liitettävä.

Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

Mitä edellä on määrätty, noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemien päätösten suhteen.

Maakuntahallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta. (mallisääntö 148 §)

129 § Päätösten tiedoksianto

Maakuntahallituksen ja muun toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisu-vaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

130 § Maakuntahallituksen otto-oikeus

Asian ottamisesta maakuntahallituksen käsiteltäväksi voi päättää maakuntahallitus, maakuntahallituksen puheenjohtaja ja maakuntajohtaja.

131 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Maakuntahallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava maakuntahallitukselle tekemistään päätöksistä.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

132 § Nimenkirjoitus

Maakuntahallituksen päätöksiin perustuvat sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa esittelijä ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Maakuntahallituksen kirjeet allekirjoittaa maakuntajohtaja, ja varmentaa tarvittaessa vastuualueen vastuuhenkilö.

Päätökset ja sopimukset, jotka vastuualueen vastuuhenkilö toimivaltuuksiensa rajoissa tekee, allekirjoittaa hän itse ja varmentaa tarvittaessa toinen asian valmistelija.

133 § Kuntayhtymän nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen

Kuntayhtymän puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa maakuntajohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, jollei maakuntahallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä tai jäljempänä muuta määrätä. Maakuntahallituksen toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoittaa maakuntajohtaja ja varmentaa tarvittaessa ko. vastuualueen vastuuhenkilö.

Toimielimen puheenjohtaja tai pöytäkirjanpitäjä voi yksinkin toimielimen määräämissä rajoissa allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan. Toimielimen hallinnassa olevista asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi toimielimen pöytäkirjanpitäjä yksinkin todistaa oikeaksi.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

Maakuntakaavakartan ja raportin allekirjoittaa suunnittelujohtaja.

134 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kuntayhtymän puolesta vastaanottaa maakuntahallituksen puheenjohtaja, maakuntajohtaja sekä maakuntajohtajan valtuuttama viranhaltija.

135 § Asiakirjojen lunastus

Maakuntahallitus päättää tarvittaessa perusteista, joiden mukaan asiakirjoista on suoritettava kuntayhtymälle lunastusta.

136 § Toimintakertomus

Maakuntahallituksen on laadittava kultakin kalenterivuodelta kertomus kuntayhtymän hallinnosta. Kertomus on laadittava huhtikuun 30. päivään mennessä.

15 luku
Luottamushenkilöiden palkkiosääntö

137 § Soveltamisala

Pohjois-Savon liiton luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä ja matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön mukaan. Palkkio ja korvaus maksetaan luottamushenkilön asianmukaisesti täyttämän ja allekirjoittama kokouspalkkioilmoituksen perusteella.

138 § Kokouspalkkiot

Liiton toimielinten kokouksista suoritetaan **luottamushenkilöjäsenille** palkkiota seuraavasti:

Maakuntavaltuusto	200,00 €
Maakuntahallitus	200,00 €
Tarkastuslautakunta	160,00 €
Työjaosto	100,00 €
Toimikunnat, työryhmät, MYR ja muut toimielimet	100,00 €
Neuvotteluihin tms. osallistuminen	100,00 €

Puheenjohtajalle tai kokouksessa puheenjohtajana toimivalle varapuheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkio, joka vastaa asianomaisen toimielimen jäsenen 1 momentissa mainittua kokouspalkkiota korotettuna 50 %:lla, jollei hän saa tehtävästään vuosi-, kuukausi- tai muuta eri palkkiota.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle, joka osallistuu maakuntahallituksen kokoukseen, samoin kuin maakuntahallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja jäsenelle, joka osallistuu maakuntavaltuuston kokoukseen tai muiden hallintoelinten kokouksiin maakuntahallituksen puheenjohtajana tai **muutoin määrätylle edustajalle suoritetaan kokouspalkkio** samojen perusteiden mukaan kuin asianomaisen hallintoelimen jäsenelle.

139 § Samana päivänä pidetyt kokoukset

Jos toimielin pitää samana kalenterivuorokautena useamman kuin yhden kokouksen katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa yhdeksi kokoukseksi, ellei kokousten välinen aika ole yli kaksi tuntia.

Yli neljä tuntia kestävältä kokoukselta suoritetaan kokouspalkkio 50%:lla korotettuna.

140 § Vuosipalkkiot

Vuosipalkkioita suoritetaan edellä 131§:n 1 momentissa määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi seuraavasti:

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja	2700,00 €
Maakuntahallituksen puheenjohtaja	3500,00 €
Maakuntahallituksen I varapuheenjohtaja	2500,00 €
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	1700,00 €

Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhtäjaksoisesti kuukauden. Tästä alkaen maksetaan varapuheenjohtajalle kutakin kalenterivuorokautta kohden vuosipalkkion 365:s osa siihen saakka, kunnes puheenjohtaja palaa hoitamaan tehtäviään.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

141 § Sihteerin palkkio

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle suoritetaan 138 §:n 1 momentissa mainittu kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna, jollei hän saa tehtävästään vuosi-, kuukausi- tai muuta eri palkkiota.

142 § Katselmus, neuvottelu, seminaari tai vastaava tilaisuus

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon Pohjois-Savon liiton luottamushenkilö osallistuu ja josta laaditaan pöytäkirja, muistio tai osallistumislista, maksetaan palkkiota 100,00 euroa päivältä.

Vuosipalkkiota saavalle puheenjohtajalle/varapuheenjohtajalle ei suoriteta palkkiota edustustilaisuuteen osallistumisesta.

143 § Erityistehtävät ja asiantuntijat työryhmissä

Sellaisista luottamustehtävistä, joita ei ole mainittu tässä säännössä, maakuntahallitus määrää tarvittaessa palkkiot.

144 § Ansionmenetyksen korvaus

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen vuoksi aiheutuvista 1§:ssä tarkoitetuista kustannuksista kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa.

Saadakseen korvausta työansionmenetyksestä luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti selvitys ansionmenetyksestään ja luottamustoimen johdosta aiheutuneista kustannuksista. Mikäli muuta ei ole esitetty, ansionmenetyksen määräksi tunnilta katsotaan viimeksi vahvistetun valtionverotuksen ansiotulon määrä jaettuna luvulla 1620. Yrittäjien osalta ansionmenetys lasketaan yrittäjän ilmoittamalla tavalla joko

1. Verotuksessa vahvistetuista ansiotuloista sekä sellaisista osinkotuloista, jotka on nostettu yhtiöstä, joista ansionmenetyskorvauksen hakija omistaa yli 50 prosenttia tai

2. Päivärahamaksun perusteena olevista tuloista.

Edellä mainittuja todistuksia tai selvityksiä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 15 euroa/tunti. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Saadakseen korvausta kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, luottamushenkilön tulee esittää

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

kirjallisesti selvitys sellaisista kustannuksista. Kustannusten enimmäismäärään noudatetaan mitä edellä 1 momentissa on määrätty.

145 § Vaatimuksen esittäminen

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa.

146 § Palkkion maksamisaika

Tässä säännössä mainitut palkkiot maksetaan neljännesvuosittain.

147 § Matkakustannusten korvaus

Luottamushenkilöiden kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamiseksi tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa soveltuvin osin kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua säännöksiä ei sovelleta valtion, kuntien, järjestöjen tai muiden tahojen nimeämiin yhteistyötoimikuntien ja -työryhmien jäseniin.

16 luku
Muut määräykset

148 § Maakunnan asukkaiden aloitteet

Maakunnan asukkaalla sekä maakunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kuntayhtymän toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palvelua koskevassa asiassa.

Maakuntahallituksen on vuosittain lokakuun loppuun mennessä esitettävä maakuntavaltuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyistä kuntayhtymän toimintaa koskevista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Maakuntavaltuusto voi samalla todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Maakuntahallituksen tehtäväalueella tehdyistä aloitteista on vastaavasti esitettävä tiedot maakuntahallitukselle.

Jos aloite vaatii erityistä valmistelua, sen viranomaisen, jonka käsiteltäväksi aloite kuuluu, on ilmoitettava aloitteen tekijälle kuukauden kuluessa aloitteen tekemisestä sen arvioitu käsittelyaika ja keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
netvisor sign
www.netvisorsign.com

8.6.2026

17 luku
Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

149 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin. Maakuntajohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kuntayhtymän toiminnan turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Vastuualuejohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kuntayhtymän toiminnan turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla vastuualueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei maakuntajohtaja päätä asiasta.

Maakuntahallitukselle tulee raportoida 149 §:ään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

150 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi maakuntahallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Maakuntahallitus voi vahvistaa maakuntajohtajan ja vastuualuejohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 149 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Maakuntahallitus voi – vahvistamisen sijaan – sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

151 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

152 § Voimaantulo

Tämä hallintosääntö tulee voimaan, kun maakuntavaltuuston päätös on saanut lainvoiman.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 27 Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 20.10.2026 § 71

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 27

Asianumero PSL/238/00.03.00.02/2025

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto merkitsee sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi. Ilmoitukset on nähtävillä Pohjois-Savon liiton verkkosivuilla osoitteessa: www.pohjois-savo.fi/paatoksenteko/sidonnaisuudet .

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päätöshistoria:

Tarkastuslautakunta 20.10.2026 § 71

Kuntalain (410/2015) § 84 mukaan maakuntaliiton keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuutensa johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Sidonnaisuuksissa tapahtuneista muutoksista on ilmoitettava viivytyksettä.

Kuntalain § 121 mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset maakuntavaltuuston tiedoksi. Hallintosäännön § 56 mukaan tarkastuslautakunta vastaa sidonnaisuusrekisteristä ja sen julkisten tietojen julkaisemisesta liiton verkkosivuilla osoitteessa www.pohjois-savo.fi/paatoksenteko/sidonnaisuudet. Sidonnaisuusilmoitukset saatetaan maakuntavaltuuston tiedoksi kerran vuodessa.

Pj:n ehdotus Tarkastuslautakunta merkitsee liitteen mukaisen sidonnaisuusilmoituksen muutoksen tiedoksi ja päättää päivittää sidonnaisuusrekisterin tiedot sekä julkaista muuttuneet julkiset tiedot Pohjois-Savon liiton verkkosivuilla.

Lisäksi tarkastuslautakunta päättää saattaa sidonnaisuusilmoitukset maakuntavaltuuston tiedoksi. Ilmoitukset on nähtävillä osoitteessa:

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

www.pohjois-savo.fi/paatoksenteko/sidonnaisuudet .

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 28 Valtuutettujen aloitteet

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 28

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 102 §:n mukaan: "Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Maakuntavaltuusto voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähetekeskustelu siitä, miten asia on valmisteltava."

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuuston puheenjohtaja ottaa mahdolliset aloitteet vastaan ja maakuntavaltuusto päättää käydäänkö aloitteista lähetekeskustelua siitä, miten asia on valmisteltava.

Päätös Aloitteita ei jätetty.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 29 **Kutsussa mainitsematon tai valmistelematon asia**

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 29

Kuntalain 95 §:n mukaan maakuntavaltuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu maakuntahallituksessa tai tarkastuslautakunnassa. Kuitenkin jos asia on kiireellinen, maakuntavaltuusto voi enemmistöpäätöksellä ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto toteaa, onko kiireellisenä esille otettavia asioita.

Päätös Kiireellisenä esille otettavia asioita ei ollut.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

§ 30 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

Maakuntavaltuusto 17.11.2026 § 30

Päätös-ehdotus Muutoksenhakuohjeet liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.25.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

POHJOIS-SAVON LIITTO
Maakuntavaltuusto

MUUTOKSENHAKUOHJE

Kuntalain mukainen valitusosoitus.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Muutoksenhakukiellot (§§ 23, 27-30)

Niistä päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n perusteella valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Valitusosoitus (§§ 18-22, 24-26)

Maakuntavaltuuston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksiantopäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa *https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet*

Muutosta haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta:
- Osoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
- Sähköposti: ita-suomi.hao(at)oikeus.fi
- Puhelin: 029 56 42500 (vaihde)

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

- Faksi: 029 56 42501
- Virka-aika: 8.00-16.15

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjassa on ilmoitettava:
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on alle kirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava ja lisäksi asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Asian käsittelystä tuomioistuimessa voidaan periä maksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy osoitteesta: https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Pohjois-Savon liiton kirjaamosta, osoitteesta kirjaamo@pohjois-savo.fi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d8a0c113-5519-4be8-a569-a7211a37445c
www.netvisorsign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This document contains 108 pages before this page
Dokumentet inneholder 108 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 108 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 108 sider før denne side
Detta dokument innehåller 108 sidor före denna sida

Tarja Anita Miettinen
Pohjois-Savon liitto , FI08276167, Sepänkatu 1, 70100, Kuopio
4f802540-e689-4174-8019-2ad8d85741b3 - 2026-11-18 14:12:12 UTC +02:00
BankID / MobileID - f2f91ec3-23d7-408c-ba99-83240586120c - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Jutta Sirkka Johanna Jäntti
6c829d1b-e8ca-4ecb-aa17-06b43fd252c7 - 2026-11-18 18:06:23 UTC +02:00
BankID / MobileID - 91561e2d-1185-48e7-8265-919391155b38 - FI

ERKKI JOHANNES HYNNINEN
b79b414c-9ea8-4599-9eda-8537acf791f3 - 2026-11-19 10:20:26 UTC +02:00
BankID / MobileID - a96864cd-eb69-4fee-959b-dd0ee9d8b6f8 - FI

TUULA VÄÄTÄINEN
3e3cfe09-aa8b-4321-aeca-3bd0006790d2 - 2026-11-19 10:35:05 UTC +02:00
BankID / MobileID - 387f85a8-9ae3-407d-b226-f148d04cbb2d - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende